

Nsān Kap̄yī̄ Yesu wī̄ na

Yesu Crise ma ngii

¹ Driyē wātāhā yaha, wii tuu ma Yāhā Yē Yor u pye le nii wa. U pye Yāhā ne, woo gē pye Yāhā.

² Ke fegbecāā na, u pye Yāhā ne.

³ Woo kāmay na wān byē tāhā; ngaa wee yīnde na mii woo sē kē u ta ke n nii ye.

⁴ Woo u ma yrā, yrāŋ wān byē ye, loo yrā n nii cāā- nawee- ye.

⁵ Woo wii u ma pe Cāāfua, u ba dye wamfa nsoho wo, pe wamfa -sē pe cāā- wī̄ sye.

⁶ Yāhā n ba dya waa nō wāā, pe naa u yee Nsān.

⁷ Woo n pa ma ba u Cāāfua wī̄ gbe yi nawee- ye, pe waha u Cāāfua ta pe Yater.

⁸ U Nsān woo sē kē tuu pye u Cāāfua ye; woo kē Yāhā u nō wāā ma yee u ba u Cāāfua wī̄ tōr yar nawee- na.

⁹ Woo Cāāfua nwo ma cīnde cāā- ne. Woo kē tuu pa driyē wo, ma nii cāā- le nawee- wo.

¹⁰ Woo kē, Yāhā driyē tāhā u kāmay na. U pye driyē laam wo, pe driyēfa sē ba u yāŋ cā ye.

¹¹ U pa u terfa ye, u terfa sē -sē ba u sya ye.

¹² Mpāy pe -sē u wī̄ sya cīnde, ma u ta pe Yater, u koho klahasaha wāā poo kē, pe waha nii Yāhā pii.

13 Poo mpāy pe see ke syi, waa ntōr kalaa wee ye, waa tyāhā kalaa wee ye, waa syihi wīi sē ne ye, Yāhā wīi ne.

14 Yāhā Yē Yor wā klaha nawee, woo kē Yāhā Dya Yesu Crise ne. U n tege ba nawee- nsoho wo. U pa Yāhā laantār wūhū ne, tesē cīnde wūhū ne, wākuayāā wee te na ye. Wo sē u nayōr yāñ naa n yai ye, nayōr tii syi Yāhā Dyapuai nen ya kē u ga waha te yāā u Tuhufua Yāhā ye.

15 Nsān u wīi tē yi nawee- ye ma yee: «Woo wīi kē tē ba pāā ma yee: Wii tuu ga pa ta kur ye, u cer yaha ra kē, u cāā pye lē nii wa ra yaha.»

16 Wākuayāā wee u laantār wūhū na ye. U ke wāā wo kē, ma maha kaa taha wo na, wākuayāā wee ye.

17 Wo faale wādyaha Musa bii ke Yāhā kānde yar wo na. Ma sē yee ke laantār wūhū na, tesē ke cīnde wūhū ne, u Yāhā Yīndefua Yesu Crise woo kē tuu pa koo ngīi ne.

18 Waa sē Yāhā yāā yāā ye, Yesu wii u ma ke Dyapuai nen ya, ma maha ma Yāhā, ma crā nii Yāhā tāy, woo kē tuu Yāhā wīi gbe yi nawee- n ke cā.

*Nsān nawee- tāāfa yē kaplāy
(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Luke 3.1-18)*

19 Le kungbāy Yurusalem laam wo, pe Yiifeeyahaseefa pye. Pe n Yāhā yūndefā mpāy lēhē wāā, tesē Lewi kur kue pii mpāy ne Nsān ye. Pe n yir ke Yurusalem wo, ma ga yi u Nsān na, ma u yey ma yee: «Nwasyifua kē ma ne?»

20 U Nsān sē gbā tā pe na ye, u n le tōr yi gbegbē pe yīnde na ma yee: «Ndoo sē kē u Yāhā Yīndefua Crise ne ye.»

21 Pe n maha u yey ma yee: «Ah nwasyifua -sē kē ma ne? Mboo la Yeli?» Nsān n pe pye ma yee: «Aye, ndoo sē kē ye.» Pe n maha u yey taha ma yee: «Mboo la u Yāhā kaplāŋ tōrfua?» U n maha yee: «Aye».

22 Pe n u yey taha yahamba ma yee: «Ah nwasyifua -sē kē ma ne? Wo yai wo laa loo cā ma wīi na, wo ga tōr mpāy ye pe wo lēhe. Mii tōr wo yar nawee wii ter syi kē ma ne.»

23 Nsān n pe pye ma yee: «Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa bii le pāā yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: <Waa yimbui n yi drawaha fla wo,
ma nii n yee:

-Ye Yīnfua Yāhā wāpaŋ kānde
gbihī yaha ke kē!» »

Nsān n maha le pāā pe ye ma yee: «Yīmbui lii le n yi drawaha fla wo, ndoo yimbui ne.»

24 Pe tēnlēhe mpāy pe lēhe wāā Nsān ye, Yiifeeyahaseefa mpāy pe n yee Farisyē, poo mpāy -sē pye pe ne.

25 Poo mii n u yey ma yee: «Ke ma pye ma wee u Yāhā Yīndefua Crise ye, ma wee Yeli ye, ma maha wee u Yāhā kaplāŋ tōrfua ye, ah nwa -sē ta ma n nii nawee- tāā n yi loho wo?»

26 Nsān n -sē pe pye ma yee: «Ndoo, n nwo, tē n nii nawee- tāā loho ne; waa sē ma pe nawee-laam wo, tee sē cā ye.

27 Woo nwo ga ba le koho yigi ra kur ye. U cer yaha ra kē, ta syi ge sē yai u ntān sale wāfer ne u trē na ye.»

28 Koo ngī bye pye Gbetane wo, Yurdane lafen kündi ngaa ye, Nsān tuu naa nawee- tāā loho ne na.

Nsān Yesu yee u Yāhā Mbapēnge

²⁹ Koo yī̄nsyii wo, Nsān n Yesu yāā tuu n pai u fla na, u n pe nawee- pye ma yee: «U Yāhā Mbapēnge nwo, wii Yāhā u ta, ma ga driyē̄ nawee- kapee- fohō gbe kāā pe na.

³⁰ Woo wī̄ kē tē̄ ba naa n pāā ma yee: Waa ma tuu ga pa ta kur ye, u cer yaha ra kē. U cāā pye le nii wa ra yaha.

³¹ Ndoo bya, n sē̄ ba u cā̄ ye. N pa, ma ba nawee- tāā n yi loho wo, loo le ga waha ta, Yiisrefa n waha cā̄ yoo kē u ne.»

³² Nsān n le yāā, ma le pāā ma yee: «N Yāhā Yrā Fāngā yāā, le tege yāhāyī̄n na kānsyā waa dyaŋ, ma ba too kuee u yī̄n na.

³³ N sē̄ ba u cā̄ ye, Yāhā gii ke -sē̄ ra nō wāā ta n ba nii nawee- tāā n yi loho wo, koo ke ba ra pye ma yee: «Wii raa ga ba yāā, ta Yrā Fāngā le ga tege kuee u na, woo kē u ga ba naa nawee- tāā ta Yrā Fāngā ne.»

³⁴ Ndoo Nsān loo nde yāā ra yī̄nde ne, ma ga le pāā yi, n ye yar woo kē u Yāhā Dya.»

Mpāy Yesu u cāā yāŋ yi u kānyārwai

³⁵ Koo yī̄nsyii wo, Nsān maha pye loo teele nen ya wo, u kānyārwai syām mpāy ne.

³⁶ U n maha ba Yesu yāā tuu n tēr. U n maha yee: «U Yāhā Mbapēnge nwo!»

³⁷ U Nsān kānyārwai syām mpāy pe pye u ne, pe u kapān luhu ke syi, pe n taha Yesu na.

³⁸ Yesu n ba klaha yāŋ, ma pe yāā pe u taha n naha, u n pe yey ma yee: «Ah le ma mii?» Pe n u pye pe yor wo ma yee: «Arbi, ma n syā na?» Ke Arbi yī̄ntaha kē kaicāfua.

³⁹ U n pe pye ma yee: «-Ye pa yaa yāŋ!» Pe n ka, maa u syāsaha yāŋ. Ke -sē pye yaiyīn tratra. Pe n koo per yai kua u ne.

⁴⁰ Poo nawee- syām mii, pe ba Nsān kaplāŋ luhu, ma dur yi u kur kue ye, ma taha Yesu na pe kuāŋ ne, pe laam wo Syimu Pyar cīifua Andere pye.

⁴¹ Andere n cāā ka, ma ga u lefua Syimu wāā, ma u pye ma yee: «Wo u Meesi yāā.» Ke Meesi yīntaha kē: Yāhā Yīndefua Crise.

⁴² U Andere n Syimu yigi ga Yesu fla na. Yesu n u yāā ma yee: «Mboo sē na Nsān dya Syimu? Pe naa ma yee yagaa Sefase.» Ke Sefase myaha ma wāceŋ Pyar myaha ne. Te myar yīntaha ntēmbлаha.

⁴³ Koo yīŋsyii wo, Yesu n le ta woo ga ka Galele kue kāntraha na. Tuu Filipe wāā sya, u n u pye ma yee: «Naa n taha ra na.»

⁴⁴ U Filipe -sē wāā naa n yi Pyar ne, tesē u cīifua Andere ne klo nen wo, lii pe naa n yee Gbesyata.

⁴⁵ Loo kur ye, Filipe n ga Natanelu wāā sya, ma u pye ma yee: «Faale wo, wii wīi Musa tuu yrūhū le yaha Yāhā sabangbāŋ wo, tesē pe Yāhā kaplāŋ tōrfa u wīi pāā, wo u yāā: Nasaretefa Yosefe dya Yesu kē.»

⁴⁶ Natanelu n u pye ma yee: «Kayīi lii syi -sē ma, le ga waha yi Nasarete wo?» Filipe n u pye ma yee: «Pa yāŋ!»

⁴⁷ Yesu tuu Natanelu yāā tuu n pai u fla na, u n nde pāā u wīi na ma yee: «Cīnde Yiisrefa naa waa nwo, dawar wee u laam wo ye.»

⁴⁸ Natanelu n u yey ma yee: «Ma pye mii ma ra cā?» Yesu n u pye ma yee: «N naa ma yāā.

Ma sē pye la nasar nkugu flāhā tāy, Filipe n cā ga ma yee?»

⁴⁹ Loo na, Natanelu n u pye ma yee: «Yīnfua, Yāhā Dya kē ma ne, mboo maha ma Yiisre kāntraha Yīnfua.»

⁵⁰ Yesu n u pye ma yee: «Tē ma pye ma yee, n ma yāā nasar nkugu flāhā tāy, loo ya la le ma ta ma n ra ta ma Yater? Maa maha ba kai- nkāy yāā, ke gboho loo nde na.

⁵¹ Ta n cīnde nde pāā ye ye, yaa ba naa yāhāyīŋ yāā ke yār n yaha, ye n naa yāhāyīŋ tēnlēhe ye yāā pe n dugu, ma dur tege n pai u Nawee Puee fla na.»

2

Yesu loho wā klaha defī

¹ Plii tāā kur ye, pe n nii cafān taa yigi Galele kāntraha na, klo laa wo pe n yee Kana.

² Yesu nahafua pye pe cafān yigifa ne. Pe n Yesu yee, woo tesē u kānyārwai ne, pe n ka te cafān disaha wo.

³ Pe n nii te cafān dir di, defī n ba kua pe cafān yigifa ye. Yesu nahafua n u pye ma yee: «Defī yāŋ, tuu kua pe ye.»

⁴ Yesu n u pye ma yee: «Ah yaa, lii ma wo nsoho wo ma ne? Ta yale sē nō wa ye.»

⁵ Yesu nahafua n pe dirlafa pye ma yee: «U ma sya yee tee pye mii, -ye pye ke syi!»

⁶ Ke fla -sē na, ntēmbar gbāāwōr kuay raa -sē pye, Yiifee- pe ba ta, ma naa pe kānde kapīl loho ku le naa n yaha.

⁷ Yesu n pe dirlafa pye ma yee: «-Ye loho ku, ye too gbāāwōr nde yī!» Pe n loho ku te yī tata.

8 Loo na, u n pe pye ma yee: «Ye kaa ku gblāhā gaa laam wo, ye ga wāā yāŋ diryīntaha yifua kē!» Pe n kaa ku, ma ga wāā u kē.

9 Te lōr byε -sē ba wā klahā defīi. U diryīntaha yifua, tuu u wō yāŋ, u defīi wātāy n u laam wō. U sē cā woo defīitāhā nwo syi yi na ye, mpāy pe -sē ba ke loho ku, poo ba u yisaha cā. U diryīntaha yifua n u cafān yigifua yee ba,

10 ma ba u pye ma yee: «Ah ndee ngaa dyan, defīitāhā woo pe ma ne cāā la wāā nawee- kē, u ma pe yigi wa pe cā naa ke sahasaha la, ah mboo -sē koho far u defīitāhā na u n sya yagaa dye.»

11 Yesu u laanwō wūhū wāpyeŋ koho fe yigi koo syi. Le pye Galēle kāntraha klo nde wo pe n yee Kana. U u ya yi yar ke syi, u kānyārwai n u wīi sya cīnde.

12 Loo kur ye, u n ka Kapornu wo, u nahafua ne u cīfa ne ma suhu u kānyārwai ne. Pe n ga kuee ke fla na, ma plii raa pye.

Yesu laam war pe Yiife- ne Yāhā kangbāŋ wīi na

(Mat 21.12-13; Mar 11.15-17; Luke 19.45-46)

13 Yiife- syayaha gbar te ba nō gbe taha, Yesu n ka Yurusalem wo.

14 Yāhā kangbāŋ kāndi wo, u n nyer parfa yāā, mbaa parfa ne, nasar kate parfa ne, ma maha war turfa bya yāā pe tege niī ga pe tabal tāy.

15 Yesu n namihī ta, ma sāngblā fan, ma pe byε kar yi wāā ke Yāhā kangbāŋ nkur ye, pe mbaa ne, pe nyer ne. Ma dur, ma war turfa tabal tra cāār wāā pe kē, pe war n yrāhā,

16 ma nasar kate parfa pye ma yee: «Ye pe gbe yi kāā nwo! Ya'a syi ta Tuhufua Yāhā kaha ta ye cātrophosaha ye!»

17 Yesu tuu nde pāā, u kānyārwai n Yāhā sabangbāj kapān nde tai cā, nde le n yee:
«Yāhā, ma kaha wīī sron̄ gboho ra laam wo,
mii naa dyaŋ ke ga ba ra suhu tāj.»

18 Yiifee- yahaseefa pe u yāā nde pyesaha wo, pe n ba u yey ma yee: «Taa nwo taa nde pye ke syi, laanwō wīī lii loo taa -sē ga pye, wo n waha cā ma tāhā kē le wāpyen ne?»

19 Yesu n pe pye ma yee: «Ye Yāhā kangbāj nge yoho yāj, yaa yāā plii tāā wuhu, n ke fāā le!»

20 Pe Yiifee- yahaseefa n u pye ma yee: «Yāhā kangbāj nge wāfāātāj ke dyε- gbeesīī wūhū kuay gbe, mboo ma -sē yee, pe ma ke traha, taa ga waha ke dur fāā kua plii tāā ya!»

21 Yesu -sē nwo, ngii u naa n yāj, koo kē u ya koho kadye ne.

22 Koo kē tuu ba ku, plii tāā wuhu u n yir gbā wo, ma pa gbaafa ye, u kānyārwai n ke kaplāj tai cā, tuu ba nkāy pāā. Loo nde n pe ta pe n Yāhā sabangbāj kai- sya cīnde, ma suhu Yesu yē kaplāj nkāy ne tuu ba tōr.

23 Yesu tuu pye ke dyaŋ Yurusalem wo, te syayaha gbar cāā na, laanwō wūhū nkāy tuu naa n pye, koo ngīī n ba ta nawee- mpāy n u wīī sya cīnde.

24 Yesu sē -sē ba sya ma koho taha yaha pe wīī na ye. U tee ba pe cā laha, poo tesē pe laam wūhū byε ne.

25 U sē naa n kε pe naa nawee wī̄ tōr u ye ye; u ma nawee yāŋ, u u laam wūhū byε yāã.

3

Yesu Nikodemu ne

1 Yiifee- yahaseefua waa -sē nwo tuu pye, pe naa n yee Nikodemu. Farisyē ba kē u ne.

2 Per gaa yīmper wo, u n ba yi Yesu na, ma u pye ma yee: «Yīnfua, wo cā Yāhā kē ke ma nō wāã, taa ba wo klaha. Mii loo sē ne ye, laanwō wūhū nkāy taa n pye ngī̄, waa wee tuu ga waha ke syi pye Yāhā ma yee ke wee ufua ne ye.»

3 Yesu n u pye ma yee: «Ta n cī̄nde nde pāã ma yee: Waa wee tuu ga waha Yāhā Yai yāã mii u sē gbihi dur see ye.»

4 Nikodemu n u yey ma yee: «Le ga waha pye mii? Naweedyaha ga maha waha gbihi see la? U ga waha dur dye la u nahafua laam wo, u maha gbihi see?»

5 Yesu n u pye ma yee: «Ta n cī̄nde nde pāã ma ye: Wii ma yee u sē see loho ne tesē Yāhā Yrā Fāngā ne ye, u saa waha dye Yāhā Yai wo ye.

6 Wii ma see kadye sraha na, u ga nii kadye sraha kla ya; wii ma see Yāhā Yrā ne, u ga nii Yāhā Yrā Fāngā kla.

7 Ma'a syi ta nde n ma laam wō ye, nde tē pāã ma yee: Ye yai ye gbihi dur see!

8 Teflaha ga naa n gbā teelii ma ke tāy, ma n naa ke gbleŋ luhu, ma sē -sē ga waha ke yirsaha cā ke kasaha ne ye. Yāŋ, nawee wii ma gbihi dur see Yāhā Yrā Fāngā ne, u ma ke syi.»

9 Nikodeemu n maha u pye ma yee: «Loo nde syi -sē ga waha pye mii?»

10 Yesu n u pye ma yee: «Mboo wii taa Yiisrefa klaha Yāhā kai- ne, ma -sē maha pye mii ma sē koo ngīi cā ye!

11 Ta n cīnde nde pāā ma ye: Nkāy too cā, koo too n pāā; nkāy too yāā yīnde ne, koo too n yar nawee- na. Ye -sē koo ngīi byε sye yaha wo na.

12 N ma nii kāntraha wūhū tōr ye ye, ye ma yee ye sē -sē koo sya ye, ye -sē ga ba pye mii ye yāhāyīn wūhū koo sya ra ye, nkāy yīn ke n yi yāhāyīn na?

13 Ma yi kāā u Nawee Puee na, woo wii u yir yāhāyīn na ma tege ba kāntraha na, waa wee wii tuu dugu ga yāā yāhāyīn na, ma yāhāyīn kai- cā ye.

14 Faale wo, tēyāfūū klo wo, Musa sē bii kayārnwoho wra ta la kāi na, ma ke kuā yir ta? U Nawee Puee bya yai u ba kuā yir ta ke syi.

15 Loo nde n nii, wii ma u ta u Yater, u cīnde yrā yāā wa, lii wākuayāā wee le na ye.»

16 Nawee- ntāj sroj dye Yāhā tāy, ke n sya ke Dyapuai nen ya yi wāā, nawee wii ma u ta u Yater, u wīi saa klaha- yāā ye, u cīnde yrā yāā wa, lii wākuayāā wee le na ye.

17 Yāhā sē ke Dya nō wāā drijyē wo ma yee u ba nawee- sāhā pe kapee- wāpye wīi na ye. Ke u nō wāā nawee- wāsyayaha yīmbui ne.

18 Wii ma u ta u Yater, ufua saa wāpēn yāā ye. Wii ma -sē kāntuhu le u wo, woofua u ya le wa wāpēn kānde wo, u tee sye u saa Yāhā Dyapuai nen ta u Yater ye.

19 Nwa ta nawee ga ba pēn u kapee- wāpye wī na? Wii u ma Cāāfua, u pa driyē laam wo, wam wī n -sē tāy nawee- ye, ma ter cāā- yaha. Pe pyer tee pee ter, koo kē.

20 Nawee wii woo ma kapee- pye n wa, cāā- wī ma ne fūhū u ye. U saa pa cāā- fla na ye. U ntāncer ma ne gboho u pyerpeer wāyi wī ne cāā- na, koo kē.

21 Wii ma -sē kayī yigi, u ga pa cāā- fla na, u ga naa u kai- pye Yāhā yor wo, u troho wātāhā ter ne, te n naa n yāā cāā- na.

Yesu tesē Nsān nawee- tāāfua ne

22 Loo kur ye, Yesu n ka u kānyārwai ne Yude kāntraha na. Pe n kuee koo fla na, ma nawee-tāā naa n yi loho wo.

23 Nsān bya -sē pye, tuu naa nawee- tāā Yēnō wo, loho pye gboho koo fla nge na. Ke Yēnō pye Salimu tāy. Nawee- naa n gaha ke fla na, maa naa n tāā u ye.

24 Koo cāā nge na, pe sē ba u Nsān le wa nwompihi wo ye.

25 Per gaa, sānker n dye Nsān kānyārwai mpāy nsoho wo Yiifee naa waa ne, gbegbe wānii wī na.

26 Pe n pa Nsān fla na, ma ba u pye Yesu wī ne ma yee: «Yīnfua, dya wii tuu pye ma ne Yurdane kündi ngaa ye, wii wī taa ba yee mboo tōr ma nawee- yar, awa, u bya nwo tuu yee woo nawee-tāā naa n yi loho wo, nawee- bye ter n tāā u kue ye.»

27 Nsān n pe yē sya ma yee: «Waa saa waha ngaa ka yāā, mii Yāhā sē kē ke ke wāā u kē ye.

28 Yii ge le cā, ye ga waha le tōr nawee- ye tē yee, ndoo sē kē u Yāhā Yīndefua Crise ye. Ndoo kē tē nō wāā u yahasee ye.»

29 Nsān n nde pāā kakuācran ne pe ye ma yee: «Cafān yigifua, cafuē ma woo wūū. U cafān yigifua naambiyā, woo -sē ga yer u tāy, u naa u kaplāŋ luhu. U cafān yigifua yīmbui ga naa nuhu yigi u kē. Too nuhu nde syi ma ndoo wān, ta laam n flege yi tāŋ.»

30 Yesu woo na tesē ndoo ne, woo myaha yai ke naa n yi, ndoo wāŋ ke naa n too.»

Yesu woo tuu yi yāhāyīŋ na

31 Wii tuu n yi ncaha ye, u ma wān bye yīŋ na, nawee- bye ne. Wii tuu -sē n yi kāntraha na, kāntrahafua kē u ne, u kāntraha kai- cā n pāā. Wii tuu n yi yāhāyīŋ na, woo tuu ma wān bye yīŋ na.

32 Nkāy tuu yāā, nkāy ne tuu luhu yāhāyīŋ na, koo tuu n pāā. Nawee- -sē u kaplāŋ sye.

33 Wii u yi yāhāyīŋ na, nawee wii ma -sē yīntaha sronj woo kaplāŋ ye, ma u troho tāhā u yor wo, ufua le cā ma maha le yar Yāhā wīi ma cīnde.

34 Wii Yāhā u nō wāā, Yāhā kaplāŋ koo kē u n pāā. Yāhā ke Yrā Fānga wāā u kē wākuayāā wee ye.

35 U Dya ntāŋ dye u Tuhufua Yāhā tāy, ke n -sē ke kai- bye le soho u koho wo.

36 Wii ma u Dya ta u Yater, u cīnde yrā yāā wa, lii wākuayāā wee le na ye. Wii ma -sē yee u sē u ya le soho u Dya koho wo ye, u saa loo

cīnde yrā yāā ye. Yāhā ncafūhū ga kuee woofua na yalebyε.

4

Yesu tesē Syamarifasya waa ne

¹ Farisyē ye n luhu, a ter nawee- naa n taha Yesu na; tesē u maha nawee- tāā naa n yi loho wo, ma ter Nsān yaha.

² Yesu ge sē kē u naa pe tāā ye, u kānyārwai me pe naa pe tāā.

³ Yesu tuu yi nde cāŋ na, u n yi Yude kāntraha na u kānyārwai ne, ma ter Galēlē kāntraha kuε ye.

⁴ Yesu ba yai u ter Syamari kāntraha ne.

⁵ U n ga nō gbe taha Syamari kāntraha klo laa na, pe naa n yee Syisyar. Le pye tūntūn tar raa ne, tar rii Dyakuba tuu bii wāā u dya Yosefe kē faale wo.

⁶ Koo fla nge na, u Dyakuba kualaŋ pye. Yai pye yīŋ wo, yrāhā n Yesu fāy, u n tege nii ke kualaŋ ngbeŋ na.

⁷⁻⁸ U kānyārwai ba ter le klo laam wo, dir keparsaha wo.

Syamarifasya waa n -sē pa loho kusaha wo. Yesu n u pye ma yee: «Yō ra na lawoŋ ne.»

⁹ U Syamarifasya n Yesu pye ma yee: «Ah ndee Yiifee naa kē ma ne. Ah le yigi mii, ma n lawoŋ ke ndoo Syamarifasya ye?» Yiifee- naa n fā Syamarifa na, koo kē u cō n naa n pāā ke syi.

¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Kayī lii Yāhā le ta, ma'a ne pye taa le cā, ma suhu wii ne nwo tuu

ni lawoŋ nar ma ye, mboo raa ne ga dur, ma u
nar u ma kẽ cīnde loho ne.»

¹¹ U cōo n u pye ma yee: «Yīnfua, laku kla sē -sē wee ma ye ye, ke kualan̄ maha n cuhu, mboo -sē ga waha pye mii ma koo loho yāā?

¹² Wo faale' wādyaha Dyakuba kē, tuu koo kualaŋ nge yaha wo kē. Kualaaŋ gii tuu loho wō ke na, woo, tesē u pii ne, ma suhu u yar ne. Mboo laam wo, ma yee la ma tēr u yaha?»

¹³ Yesu n u pye ma yee: «Wii ma sya kualan
nge loho wɔ, loho fãā ga maha ba u yigi.

14 Wii ma -sē loho nge wō, kii tē ga wāā u kē, loho fāā saa u yigi yāā ye. Koo loho gii tē ga wāā u kē, ke ga nii plege dyan u laam wo, plege gii ke cīīnde yrā wāā, lii wākuayāā wee le na ye.»

15 U cōo n u pye ma yee: «Yīnfua, ta kē koo
loho nge ne, loho fāā ma n maha ra yigi yāā ye.
Loo na, n saa maha pa yāā lakusaha wo ye.»

¹⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ka, ma ga ma puai yee, -taa pa!»

17 U cōc n u yē sya ma yee: «Puai wee ra ye ye.» Yesu n u pye ma yee: «Cīnde ne taa pāā nde, puai wee ma ye ye.

¹⁸ Ma nii ter wa pa bua ye; taa sya maha ma naa wii ye yagaa, ma puai sē kē u ne ye. Ma ciïnde pāā loo nde ne.»

¹⁹ U cōo n u pye ma yee: «Yīnfua, Yāhā kaplāŋ tɔ̄rfua kē ma ne.

20 Wo faale wālē Yāhā wāā le sey pe ya na yāŋ
nge yīŋ na, ah yii Yiifee- -sē yee Yāhā yai ke naa
n sey Yurusalem ya wo.»

21 Yesu n u pye ma yee: «Coo, koho taha yaha ngii na tē ga tōr ma ye: Yale laa nde le n pai, Yāhā

wāsey sē pai nii Yurusalēm ya wo, ma suhu yāŋ
nge fla ya ne ye.

²² Yii Syamarifa, tee ngii sey ye sē ke cā ye; wii
Yiifee- -sē mii, too ngii sey wo ke cā, ma cā u
Syayahafua yīŋ yi Yiifee- wo.

²³ Yale laa sē ma le n pai, le nō wa ge nō
wa, mpāy pe Tuhufua Yāhā sey cīnde, pe ga ba
naa ke sey ke Yrā Fānga ne, ma suhu cīnde ne.
Tuhufua Yāhā poosyi Yāhā seyfa kē.

²⁴ Yāhā ma ke Yrā Fānga. Nawee- yai pe naa
ke sey ke Yrā Fānga ne, ma suhu cīnde ne.»

²⁵ U cōo n u pye ma yee: «N le cā, u Yāhā
Yīndefua wii pe n yee Crise, u ga pa. U ma pa, u
ga ba ke bye yīntaha tōr u wo yar.»

²⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ndoo kē woo, ndoo
wii tē n pāā ma ne.»

²⁷ Loo yale nde -sē wo, Yesu kānyārwai n ba
dye. Pe Yesu yāā tuu n pāā cōo ne, le n pe laam
wo. Pe sē -sē sya ma u yey nde ne ma yee, lii raa
n pāā u ne laa, nwa ta ma n nii n pāā u ne.

²⁸ Loo na, u cōo n u laku kla ta yaha ke fla na,
ma dur ga klo laam wo, ma ga nawee- pye ma
yee:

²⁹ «-Ye pa ye ba dya waa syi yāŋ! Kai- nkāy bye
tē pye tēr, u ke bye tōr ma ra yar. Laa na, woo ga
kē u Yāhā Yīndefua Crise ne.»

³⁰ Pe bye n yi le klo wo, ma n gaha Yesu fla na.

³¹ Yaliile u cōo tuu ba tēr klo laam wo, Yesu
kānyārwai naa u nar ma naa n yee: «Yīŋfua,
ngaa sya di.»

³² U n -sē pe pye ma yee: «Ndoo, kadiŋ kla gaa
ma ra ye, tee sē kii cā ye.»

33 Pe kānyārwai n nii pe ya yey ma yee: «Waa yāā pa la u kē digi kla ne?» Yesu n pe pye ma yee:

34 «Ta digi kē lii ne, n naa n luhu ta Tuhufua Yāhā ye, koo gii ke ra lehe wāā. Tesē, kai- nkāy tuu yee tē pye, n koo bye pye kua.

35 Yii sē n yee la, a digi ma tāhā le kāntraha wo, mii yrey resyar sē kē ye, ke sē yāā n gbe ye? Ndoo -sē ga ye yar, -ye yīñ kuā yir ye nabuar nde yāñ te n pai, te ma mii tar digi dyanj ke nō wa wāgbenj na!

36 Mii wii dyanj tuu dir gbe ma te le pen wo, u dāān yāā, wii tuu nawee- wāā ma pe le Yāhā kānde wo, u ma pe yāā pe cīnde yrā yāā, u nuhu di. Loo ne, wii tuu n tāhā, tesē wii ne tuu re gbe, pe nuhu wāā n di pe syām.

37 Cīnde ne pe le pāā ma yee: Nawee waa n tāhā, waa -sē re gbe.

38 Ndoo, n ye nō wāā, yaa dir gbe tar wo, tii tee sē te tēn tē ye. Mpāy me pe re tēn tē, yii -sē ga ta ter le tēn ne.»

39 Le klo wo, Syamarifa busāā ba Yesu ta pe Yater. U cōo tuu ba le pāā u klofa ye, a kai- nkāy bye woo ba pye ter, Yesu ke pāā woo ye, koo kē.

40 Loo ne, pe n pa Yesu fla na, maa u sronj nar tuu ga kuee poo ne. U n kuee pe ne plii sīī.

41 Mpāy pe -sē ba u Yesu yē kaplāñ luhu, ma u ta pe Yater, poo wānihi ba ter pe faale wām yaha.

42 Pe n nii u cōo pye ma n yee: «Ma kapāñ ya sē ne le wo ta wo n u ta wo Yater ye. Too lii luhu u ye wii ya, loo bya le wo ta wo n u ta wo Yater. Wo cā cīnde, woo kē driyēfa Syayahafua.»

Yesu klokai- yahaseefua waa dyalaale jaa

43 Yesu tuu plii sīi pye wa pe Syamarifa fla na, u n yir, ma ka Galele kāntraha na.

44 Woo ge naa le pāā, a ter Yāhā kaplāñ tōrfua woo sē fihī nagboho yāā u kusey wo ye.

45 Tuu -sē ga dye Galele wo, pe Galelefā n u yigi yō. Pe ba Yesu yāā pe ya ndonj, tuu naa laanwō wūhū pye Yurusalem wo, syayaha gbar na. Pe bya ba ka te gbar na.

46 U n dur ba ke syi Kana wo. Koo fla kē u ba loho wā klaha defīi. Klokai- yahaseefua waa pye Kapornu wo, u dyale sē pye wāwee u ye ye.

47 U klokai- yahaseefua tuu le luhu, a ter Yesu ma tuu yir Yude kāntraha na, ma pa Galele wo, u n yir ga u fla na, ma ga u nar u pa Kapornu wo, u ba woo dya jaa woo kē, a u ma tuu kuee wale nen ya ma ga ku.

48 Yesu n yee: «Yii poo na, ya'a yee ye sē yēkā wūhū yāā laanwō wūhū ne ye, ye saha ra ta ye Yater ye.»

49 U klokai- yahaseefua n u pye ma yee: «Yīnfua, pa wo n ter ra fla na, ta dyale ma syi le ba ku wo yaha ye.»

50 Yesu n u pye ma yee: «Dur ga ma kaha wo, ma dya wloho yi, u ma yrāñ na.» U yahaseefua n Yesu kapān sya cīnde, ma ter.

51 Kānde wo, u tēntē- mpāy n u wāā, ma u pye ma yee: «Ma dya sē yāā ku ye, u yir.»

52 U n pe yey u wāpuar yale ne. Pe n u yē wāā sya ma yee: «Niinge yaiwlāñ kē, yrāñ ke ne dye u tāy.»

⁵³ U dya tuhufua n cā loo yale ne Yesu u ne u pye u dya wloho yi wa. Woo tesē u nna ne, pe n Yesu ta pe Yater.

⁵⁴ Yesu tuu yir Yude wo, ma ka Galelē wo, ke tchē syāŋ wuhu ba kē tuu laanwō wīŋ pye Galelē wo.

5

Yesu tānkurfua jaa kanii per wo

¹ Loo kur ye, Yiifee- gbar raa pye, Yesu n dugu ga Yurusalem wo.

² Le klo dyesaha neŋ gaa pye, pe naa ke yee mbaa dyesaha. Loho gaa pye ke fla na, pe naa ke yee yebere yor wo Gbesyata. Pe ba ntēmbar laankōngbāy wāy bua raa fāā ke loho tāy.

³ Yanfa sāy naa n nii ke flāhā tāy: Fūū-, tānklahafa ne, tānkurfa ne. [Pe naa ke loho wāyir sēŋ.]

⁴ Yāhāyīŋ tēnlēhē waa pye, yalaale wo u ga tege dye, u ke loho gblaha ke n yir. Ke loho ma yir wa, yanfua wii ma cāā tege dye pe yanfa byε yaha, u ga jaa, te ma sya pye yan tii syi ter.]

⁵ Koo fla na, yanfua waa pye, ke dyε- gbey sēnsye wīhī kuatāā ba kē yan pye u na.

⁶ Yesu tuu ba nō ke fla na, u n u yanfua yāā tuu sāy nii, u n cā yan ma- u na. U n u yanfua yey ma yee: «Ma n traha la ma jaa?»

⁷ U yanfua n u yē sya ma yee: «Yīnfua, ke loho ma yir, waa wee ma ga ra gbe dye farfar ke laam wo ye. N ma yir ma n gaha, n gaha yāā waa cāā dye ra yaha.»

⁸ Yesu n u pye ma yee: «Yir, ma ma kasāy wāŋ gbe, ma naa n yār!»

⁹ Le yalebya wo, u dya n jaa, ma u kasāy wāñ gbe ma n yār.

Koo per pye Yiifee- kanii per.

¹⁰ Wii tuu ba jaa, Yiifee- yahaseefa n u pye ma yee: «Kanii per kē nanga, ma sē yai ma ma kasāy wāñ gbe ma naa n yār ke ne ye.»

¹¹ U n pe yē sya ma yee: «Wii u ra jaa, woo u ra pye, n ta kasāy wāñ gbe, n naa n gaha.»

¹² Pe n u yey ma yee: «Dya wii woo tuu ma pye, ma ma kasāy wāñ gbe, ma naa n gaha?»

¹³ Dya wii tuu ba jaa, u sē ba cā yoo kē ye. Yesu ba wloho yi pe nabuar laam wo, ma ter, koo kē.

¹⁴ Loo kur ye, Yesu n ba u yāā Yāhā kangbāñ wo, ma u pye ma yee: «Ma sē yāā, ma jaa. Ma'a syi ma kapee- pye nantāñ ye. Mii loo sē ne ye, kapee laa ga waha ma dye, lii le pee ter.»

¹⁵ U dya n ter, maa le pāñ pe Yiifee- yahaseefa ye ma yee, a Yesu kē tuu ba u jaa.

¹⁶ Loo nde n ta pe n nii Yesu kē yīntayāhā ne. Pe n ba u yāā ma u pye, a u tee kai- ngīñ pye kanii per wo.

¹⁷ Yesu n -sē pe yē sya ma yee: «Ta Tuhufua Yāhā ma tēn na yalebye; ta bya, n ma tēn na yalebye.»

¹⁸ Pe Yiifee- yahaseefa n yee, a nwa ta Yesu n nii Yāhā yee u Tuhufua, ma yee woo ma wāceñ ke ne. Tuu maha plaha, ma yanfua jaa kanii per wo. Koo ngīñ wīñ na, pe naa u kē wāboo yīmbui ne.

¹⁹ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta n cīñde nde pāñ ye ye: -Ye yāñ, u Yāhā Dya saha laa pye u ya kāmay na ye. Tuhufua Yāhā ke lii pye, loo ne u

n yāā ma n pye. Lii Tuhufua Yāhā ke n pye, loo cεŋ ya kē ke Dya n pye.

²⁰ Ye sē yāā, u Dya ntāŋ dye Tuhufua Yāhā tāy. Kai- nkāy byε ke n pye, ke ke byε yar u na. Kai-nkāy ke gbaha ngīi na, ke ga ba ke yar u na, le n yē gbāā ye na.

²¹ Ye sē yāā, Tuhufua Yāhā ke nakur ta te n yir gbā wo, ma dur n pai yrāŋ na gbaafa ye mii syi dyaŋ, wii ntāŋ ma dye ke Dya tāy, u bya ga waha yrā wāā ufua kē.

²² Tuhufua Yāhā sē waa sāhā ye, ke te kasāhā byε le soho ke Dya koho wo.

²³ Ke yee nawee- pe naa ke Dya sey, mii pe koo ge sey mii syi dyaŋ. Wii ma yee u sē ke Dya sey ye, ufua sē Tuhufua Yāhā ge sey ye, koo gii ke ke Dya nō wāā.

²⁴ Ta n cīnde nde pāā ye ye: -Ye yāŋ, wii ma ra kaplāŋ luhu, ma maha Tuhufua Yāhā ta u Yater, koo gii ke ra nō wāā, ufua cīnde yrā yāā wa, lii wākuayāā wee le na ye. Ufua saa pēn nantāŋ ye. U ma mii u ku, ma yir wa gbā wo, ma cīnde yrā yāā wa.

²⁵ Ta n cīnde nde pāā ye ye: -Ye yāŋ, yalaa ma le n pai, le nō wa ge nō wa, mpāy pe ku wa pe ga ba naa Yāhā Dya yīmbui luhu. Mpāy ma ba le luhu, pe ga ba cīnde yrā yāā.

²⁶ Ye sē yāā, yrā le n yi Tuhufua Yāhā ye mii, ke ke Dya ta yrā ga waha yi u bya ye koo syi.

²⁷ Ye sē yāā, nawee- wāsāhā kānde wāā u Nawee Puee kē.

²⁸ Ta kaplāŋ ngīi yē gbāā la ye na? -Ye yāŋ, yalaa ma le n pai, mpāy pe ku tēr wa, pe ga ba u

Yāhā Dya yīmbui luhu, pe yir gbā wo, pe nii yrāŋ na.

²⁹ Pe laam wo, mpāy pe naa kayūhū pye, pe ga ba yir pe cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. Mpāy pe -sē naa kapee- pye, poo ga ba yir pe wāpēn yāā, kii wākuayāā wee ke na ye.

³⁰ N saha laa pye nii ya ye. Yāhā yee n naa n pye mii syi dyan, n nawee- sāhā koo syi. Ta kasāhā n sroŋ, ta ya laam wī̄ sē ne tē n kar ye. Yāhā gii ke ra nō wāā, koo laam wī̄ ne tē n kar.

³¹ Le ma pye ndoo ya tē nii wī̄ pāā, nawee-saha cā cīnde ne ye.

³² Yāhā ra wī̄ pāā; n cā ke kaplāŋ ma cīnde.

³³ Ye mpāy ləhe wāā Nsān ye, u n ga le cīnde wī̄ pāā pe ye ra wī̄ na.

³⁴ N sē -sē n kε nawee u naa ra wī̄ pāā ye. N kai- ngī̄ pāā ye ye, ye n waha ba sya yaha.

³⁵ Nsān pye mii naaloho wāŋ syi dyan ke n tar, ma n yεhe. Ye n pa, ma ba faa ma- pe cāā- na, ma nuhu di.

³⁶ Kai- nkāy ma ke tər Nsān wūhū yaha. Ye sē yāā, Tuhufua Yāhā tuu ra taha tēŋ nkāy na, ta n nii n tē, koo tēŋ ngī̄ le yar ma yee Tuhufua Yāhā kē ke ra nō wāā.

³⁷ Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, koo ge ra wī̄ pāā. Ye sē ke yīmbui luhu yāā ye, ye sē ke yīntaha yāā yāā ye.

³⁸ Ke ndoo wii nō wāā, ye sē ra ta ye Yater ye, koo kē ye sē ke kaplāŋ le yaha ye laam wo ye.

³⁹ Ye Yāhā sabangbāŋ wūhū kal, ma cā ke ga waha ta ye n cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye. Koo sabangbāŋ -sē kē ke ra wī̄ pāā.

⁴⁰ Ye -sē maha sye, ye saa pa ra ye, ye ba cīnde yrā yāā ye.

⁴¹ N sē n kē nawee- pe naa ra myaha gboho ye.

⁴² N -sē cā ma yee, ye laam wo Yāhā wī sē n tāy ye ye ye.

⁴³ N pa Tuhufua Yāhā myaha ne, ye -sē ra wī sye. Wii syi u n pai u ya myaha na, ye woosyifua wī sya.

⁴⁴ Tee mii, ye myaha kē yii ye, ye sē myaha kē Yāhā ya ye ye, loo ne ye saha ra ta ye Yater ye.

⁴⁵ Ye ma syi ye le ga ye yee, ndoo tē ga ba ye wāpee wī pāā ta Tuhufua Yāhā yaha ye ye. Yāhā kānde nkāy faale wādyaha Musa ke yar, koo kē ke n pai ye yigi, koo nkāy tee koho taha yaha ke na.

⁴⁶ Ye sē yāā, Musa ra wī cāā yrūhū yaha; ye ma ne pye ye u kaplāŋ sya cīnde, yaa ne ra bya kaplāŋ sya cīnde.

⁴⁷ Nkāy tuu cāā yrūhū yaha, ye ma yee ye sē koo sya cīnde ye, ye -sē ga pye mii ye ra kaplāŋ sya cīnde?»

6

*Yesu digi wāā naam nyersū yūbua kē
(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Luke 9.10-17)*

¹ Loo kur ye, Yesu n ka Galelē langbāŋ kündi ngaa ye; pe maha ke yee Tyiberyati langbāŋ.

² Nabuar naa n taha u na. Pe naa u yāā u laanwō wūhū pye ma yanfa jaa, koo kē.

³ Yesu n dugu nii yāŋ gaa yīŋ na, u kānyārwai ne.

⁴ Yiifee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te ba gbe taha.

⁵ Yesu n yee woo ga yāŋ, ma yāã nabuar n nii
n pai u ye kacān wee ye. U n Filipe pye ma yee:
«Waa dir yāã na, wo par wāã pe bye kē pe n di?»

⁶ Yesu tuu ga lii pye, woo ge ba le cā wa; u ba
Filipe ye yāŋ ke dyan, ncā u ga lii pāa laa.

⁸ U kānyārwé waa, u myaha Andere, Syimu Pyar cīfua kē, woo n Yesu pye ma yee:

⁹ «Dyalaale ma nwo, bur bua ne tesē fua- syām ne le ye. Te ga waha lii yō nabuar nde syi kē?»

¹⁰ Yesu n yee, pe pe nabuar ta pe n tege nii.
Ny  pye ke fla na bus  . Pe n tege nii. Pe ba
naam nyers   y  bua kua.

¹¹ Yesu n te bur gbe, ma Yāhā pye ma yee: «Ma syaha kē,» ma te bur la klahā mpāy bye kē pe ba tege nii. U n maha fua- wāā pe kē koo syi. Pe bye n dir yāā busāā, pe laam wāyāā.

12 Pe ba di, ma di yai. Yesu n u kānyārwai pye
ma yee: «Dir rii pe di yaha, -ye te gbe, ngaa ma
n kuee ye!»

¹³ Pe byε pe ba di yai wa, pe n te bur bua gber wāā gbe, ma sya takūyīhī sēnsye syāñ yīñ.

¹⁴ Yesu tuu laanwɔ wii nde pye, pe nabuar n le yāā yīnde ne, pe n nii le pāā ma yee: «U Yāhā kaplāñ tōrfua wii tuu ne yai u pa driyē wo, woo kē dva nwo nel!»

15 Yesu n cā pe ga ba u gbe fāngā na, pe u ta
pe fla kāntraha yīnfua. U n maha wloho yi pe
laam wo, ma ga nii ke yāñ yīñ na u ya ya.

*Yesu yār ke langbāŋ loho na
(Mat 14.22-33; Mar 6.45-52)*

16 Loo kur ye, yai ke ba kua wa, Yesu kānyārwai n tege ga ke langbāŋ yē tāy.

17 Pe n dugu dye salangbāŋ gaa laam wo, ma dii n gaha Kapornu kue ye. Yimper n ba wō, Yesu sē ba taha ga wa pe na ye.

18 Teflahangbāŋ gaa n yir, ma nii n fua, ma ke langbāŋ loho gblaha fāngā ne.

19 Pe n ba fā ma- ke salangbāŋ ne, ke langbāŋ yīŋ na, ma sya dey. Pe n Yesu yāā, tuu yār n pai ke langbāŋ loho na, ke salangbāŋ kue ye. Pe n fya.

20 Yesu n pe pye ma yee: «Ndoo kē, ye ma n fya ye!»

21 Pe n yee, poo ga u gbe ke salangbāŋ wo, ma yāā ke te kāntraha na. Pe ba dye wa pe kasaha wo.

22 Ke yīŋsyii wo, pe nabuar mpāy pe ba kuee ke langbāŋ kündi ngaa na, pe ba cā ma yee ke salangbāŋ neŋ gii ke pye, Yesu kānyārwai ba dugu dye ke wo pe ya ya, ma ter. Yesu sē -sē ba dye pe ne ye.

23 Salangbāy taa -sē ba yir klo laa wo pe n yee Tyiberyati, ma ba yer fla ngii na, Yesu ba syaha cāā wāā Yāhā kē te bur wī̄ na, ma te la pe nabuar kē pe n di.

24 Pe nabuar pe sē Yesu yāā u kānyārwai ne ye, pe n dugu dye too salangbāy nde wo, ma ka Kapornu wo Yesu taysaha wo.

Yesu ma mii digi gii syi dyan?

²⁵ Loo kur ye, pe nabuar n ga Yesu yää ke langbäij kündi ngaa na, ma u pye ma yee: «Yïnfua, ma pa nwo yaliile wo?»

27 -Ye yāŋ, digi gii ke n klahā-, ye ma syi ye naa tēn tē koo wī̄ na ye! Digi gii ke sē n klahā- ye, ma cī̄nde yrā wāā nawee kē, lii wākuayāā wee le na ye, -ye naa tēn tē koo wī̄ na! Koo digi nge, u Nawee Puee kē u ga ba ke wāā ye kē. Ye sē yāā, Yāhā u lēhe wāā loo wī̄ na, ma loo fāngā wāā u kē.»

²⁸ Loo na, pe n u yey ma yee: «Kai- nkāy ke n tāy Yāhā ye, wo yar ke ne wo n naa ke pye.»

³⁰ Pe n u pye ma yee: «Ma ga waha kai lii pye laanwo wii, wo n yaa yinde ne, wo ma ta wo Yater? Ma ga kai lii loo pye?

³¹ Wo faale wâlε bii digi gaa di têyâfûū klo wo,
pe naa n yee man. Loo ne le yrûhû yaha Yâhâ
sabangbân wo ma yee: <Ke yâhâyîŋ digi tege wââ
pe kë pe n di.»

³³ Ye sē yāā, Yāhā digi gii wāā ke yir yāhāyīŋna, ma ba cīīnde yrā wāā driyēfa kē.»

³⁴ Loo na, pe n u pye ma yee: «Yīnfua, naa koo
digi nge wāā wo kē yalebye.»

³⁵ Yesu n pe yar ma yee: «Ndoo tē ma koo digi nge, koo digi gii ke cīnde yrā wāā nawee kē. Wii ma pa ra ye, fāā saa ufua yigi yāā ye; tesē wii ma ra ta u Yater, loho fāā saa ufua yigi yāā ye.

³⁶ N ye yar le ne, ye maha ra yāā, ye sē -sē rata ye Yater ye.

³⁷ Ta Tuhufua ke mpāy ta ra wām, pe ga pa ra ye; tesē wii ma pa ra ye, n saa ufua sye ye.

38 Ye sē yāā, n sē yīr yāhāyīn na, mā tege ba
nii laam wīi pyesaha wo ye; Yāhā gii ke ra lehe
wāā, n pa koo laam wīi pyesaha wo.

³⁹ Koo gi ke ra lehe wāā, ke laam wīī le -sē ma lii ne, mpāy bye ke le soho ra koho wo, n ma syi poo nen waa n plaha ra ye ye, n ba pe bye ta pe n yir gbā wo, pe dur ba yrāŋ na, driyē plii kuaper na.

40 Ta Tuhufua Yāhā laam wīi le ma lii ne, wii
woo ma ra yāā ma ra ta u Yater, u ga cīnde yrāā
yāā, lii wākuayāā wee le na ye. N ga ba ufua ta
u n yir gbā wo, u dur ba yrāñ na.»

41 Yesu tuu yee woo kē cīñde digi gii ne ke yir yāhāyīñ na, ma tege ba, pe Yiifee- n nii wlūhū n pāā pe ya nsoho wo loo wīñ na.

42 Pe naa n yee: «Yosefe dya Yesu sē na u ne? Wo bye u tuhufua cā u nahafua ne; u pye mii ma yee woo yir yāhāyīŋ na, ma tege ba kāntraha na?»

44 Waa saha pa ra ye mii ta Tuhufua Yāhā sē kē ke ufua yee ba ra kē ye, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra lehe wāā. Ufua ma -sē pa ra ye, ndoo ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāñ na, driyē plii kuaper na.

45 Faale Yāhā kaplāñ tōrfa le yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo ma yee, nawee- bye ga ba klahā Yāhā kaklahā ne. Wii ma luhu ta Tuhufua Yāhā ye, ma u kaklahā sya, ufua n pai ra ye.

46 Waa sē Tuhufua Yāhā yāñ yāñ ye, ma yi kāñ wii na tuu yir Yāhā tāy ma pa, woo Tuhufua Yāhā yāñ.

47 Ta n cīnde nde pāñ ye ye: Wii ma ra ta u Yater, ufua cīnde yrāñ yāñ wa, lii wākuayāñ wee le na ye.

48 Ndoo kē digi gii ne ke cīnde yrāñ wāñ nawee kē.

49 Ke yāhāyīñ digi gii pe naa n yee man, ye faale wāle n bii ke di tēyāfūñ klo wo, pe ba kuee la mii pe sē ku ye? Pe ba ku.

50 Cīnde digi gii ke yir yāhāyīñ na, ma tege ba, koo kē nge; wii ma ke di, ufua saa ku yāñ ye.

51 Ndoo kē ke cīnde digi gii ne ke yir yāhāyīñ na, ma tege ba kāntraha na. Wii ma koo digi nge di, ufua ga kuee yai tāñ yrāñ na u kuāñ ne, u saa ku yāñ ye. Digi gii tē ga ba wāñ, koo kē ta koho kadye ne; n ga ke wāñ driyēfa n waha cīnde yrāñ yāñ, lii wākuayāñ wee le na ye.»

52 Loo nde na, pe Yiifee- n nii pe ya kē ma yee: «U ga waha u ya koho kadye wāñ wo kē wo n di mii syi dyañ?»

53 Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāñ ye ye: Ye ma yee ye sē u Nawee Puee kadye di

ma u ntāŋ wō ye, cīnde yrā wee ye ye ye.

⁵⁴ Wii ma ra kadye di ma ra ntāŋ wō, ufua ma cīnde yrā ne, lii wākuayāā wee le na ye. N ga ba u ta u n yir gbā wo, u dur ba yrāŋ na, driyē plii kuaper.

⁵⁵ Ye sē yāā, ta kadye ma cīnde digi, ta ntāŋ ma cīnde lawɔŋ.

⁵⁶ Wii ma ta kadye di ma ra ntāŋ wō, ufua ga nii loho saa naa n yi u nsoho wo ra ne ye, n -sē ga nii loho saa naa n yi ra nsoho wo u ne ye.

⁵⁷ Yrā kur bye n yi ta Tuhufua Yāhā ye, koo gii ke ra ləhe wāā, n ma cīnde yrā ne koo kāmay na. Ke syi, wii ma ra kadye di, ufua ga cīnde yrā yāā ra kāmay na.

⁵⁸ Cīnde digi gii ke yir yāhāyīŋ na, ma tege ba kāntraha na, koo wī kē tē n pāā ye ye. Ke wee mii faale digi nge dyaŋ pe naa n yee man ye. Ye faale wālē pe bii ke man di, pe sē kuee mii pe sē ku ye. Wii ma cīnde digi nge di, ufua ga kuee yai tāŋ yrāŋ na u kuāŋ ne.»

⁵⁹ Yesu naa nawee- klaha, ma naa kai- ngī pāā pe ye Kapornu wo, Yiifeeyawāhā nwoŋ wo.

⁶⁰ Yesu tuu ba pāā wa, u kānyārwai busāā mpāy n yir ma yee: «Kaplāŋ ngī waha ter, yoo ma u ga waha naa ke syi luhu?»

⁶¹ Yesu tuu le cā u laam wo, a pe ma pe wlūhū n pāā ke syi, u n pe pye ma yee: «Kaplāŋ ngī ma la wāpee ye ye?

⁶² Ah ye ma -sē ba u Nawee Puee yāā tuu dugu ga tuu pye na faale wo, ye ga pye mii?

⁶³ Yāhā Yrā Fāngā ne le cīnde yrā wāā nawee kē; nawee ya dyaŋ, u saha laa pye u ya ya ye.

Kaplāŋ nkāy tē pāã ye ye, Yāhā Yrā Fāngā ma ke na, ke cīnde yrā wāã nawee kē.

⁶⁴ Mpāy -sē ma ye laam wo, pe sē ra ta pe Yater ye.» Ma gbe ke kai- fegbecāã na, mpāy pe sē Yesu ta pe Yater ye, u ba pe cā wa, poo tesē wii ge ne u ga ba woo Yesu yi u napīi- kē.

⁶⁵ U n maha pe pye ma yee: «Loo ne ta n ye yar ma yee, waa saha pa ra ye mii ta Tuhufua Yāhā sē loo ta ye.»

⁶⁶ Tuu loo pāã wa, u kānyārwai busāã n dur yi u kur ye, pe sē maha naa n taha u na nantāŋ ye.

⁶⁷ Loo na, u n u kānyārwai sēnsye syām pye ma yee: «Ah yii, ye saa tēr la ra yaha yii ndonj?»

⁶⁸ Syimu Pyar n u yē sya ma yee: «Yīnfua, ma yee wo ka yoo woo ye? Mboo kaplāŋ cīnde yrā wāã nawee kē, lii wākuayāã wee le na ye.

⁶⁹ Wo le sya cīnde, ma maha cā mboo kē u Crise, u Yāhā Yīndefua.»

⁷⁰ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye cā ndoo kē tē ye yāŋ yi, yii sēnsye syām mii! Waa -sē ma ye laam wo, sāndūpee kē u ne!»

⁷¹ Syikaryōtefa Syimu dya Yuda wīi ne u naa n pāã. Woo kē tuu ga ba Yesu yi u napīi- kē; u pye pe kānyārwai sēnsye syām mii waa.

7

Yesu cīfa sē u ta pe Yater ye

¹ Loo kur ye, Yesu naa n tay Galele kāntraha kui wo. U sē naa n kε u naa n tay Yude kāntraha kui wo ye; pe Yiifeeyahaseefa naa u wābooo wīi kε, koo kē.

² Yiifeeyahaseefa naa u wābooo wīi kε, koo kē.

³ Yesu cīifa n u pye ma yee: «Yir, ma ka Yude kāntraha wo. Ma kānyārwai mpāy pe ma ke flana, pe bya n waha ma yāā ma tēn na pe ya ndonj.

⁴ Wii ma n traha u myaha ke yi nawee- bye n u cā, ufua sē u kai- wūhū waa na ye. Ma'a ke syi kai- pye, ke pye naa n yar nawee- bye na mii ya.»

⁵ U cīifa bya sē ba u ta pe Yater ye, koo kē.

⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Ta yale sē nō wa ye. Yii poo na, yalebye yai ye ye.

⁷ Ye wī saha fūhū driyēfa ye ye; ndoo wī fūhū pe ye, n pe yar n laha pe pyer sē yō ye, koo kē.

⁸ Yii poo na, -ye dugu ga te gbar na! Ndoo sē n gaha yagaa ye, ta yale sē nō wa ye, koo kē.»

⁹ Tuu koo pāā wa pe ye, u n kuee Galele kāntraha wo.

Yesu ka te ngbaabir gbar na

¹⁰ Yesu cīifa pe ba dugu ga wa te gbar na, u bya n dugu ga; u sē -sē u ya yar nanihi wo ye, ma ta waa sē yi le cāj na ye.

¹¹ Yiifeeyahaseefa naa u ke te gbar na, ma naa le yey u ma na.

¹² Pe nabuar naa u wī pāā. Mpāy naa n yee naweeeyō kē u ne, mpāy -sē naa n yee, a u naweeplaha n le kāmpee wo.

¹³ Nawee- -sē naa n fya pe Yiifeeyahaseefa na, pe sē waha naa Yesu wī pāā pe laam ye.

¹⁴ Te gbar plii ba la cer wa, Yesu n dugu ga ke Yāhā kangbāj wo, ma ga nii nawee- klaha.

¹⁵ Le n pe Yiifeeyahaseefa fe gbe, pe n sya nii n yee, a u pye mii ma Yāhā sabangbāj wūhū cā, woo wii u sē klaha yāā waa ye ye.

¹⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Tē nawee- klahā kainkāy ne, ta ya wūhū sē kē ye. Yāhā gii ke ra nō wāā, koo wūhū kē.

¹⁷ Wii ma yee u ga Yāhā laam wī̄ pye, ufua ga cā, le ma pye Yāhā kaklahā tē n klahā; le ma pye ta ya wī̄ ne tē n klahā, u ga maha le cā.

¹⁸ Wii tuu u ya wī̄ pāā, u n ke u ya myaha ke gboho; wii u nō wāā, u ma nii u nōwāāfua myaha gboho, woofua cī̄nde pāā, u wī̄ laa wee kawar wī̄ ye, u wī̄ laa wee le kāāŋ ye.

¹⁹ Kānde lii Yāhā le ta, Musa le yar ye na; yii nawee nen waa ge sē -sē wee u le yār ye. Nwa ye n nii ra wāboo wī̄ ke?»

²⁰ Pe nabuar n u yē̄ sya ma yee: «Sāndūpee ma ma yī̄ na. Yoo ma u ma wāboo wī̄ ke?»

²¹ Yesu n pe yē̄ sya ma yee: «N kai laa pye kanii per wo, le n ye fe gbe.

²² Wākūū nge gii faale wālē pe cāā yir le ne, kur kue ye, Musa bii le wāpye kānde ta ye n nii le pye. Ah ndee, wākūū per gii ma sronj kanii per ne, ye ma ne le pye koo kanii per wo?

²³ Tee -sē wākūū kūū kanii per na, ma yee loo sronj Musa kānde na, ah nwa ta ye n nii ra ke yī̄ntayāhā ne, ma yee n tee nawee ta u n jaa kanii per wo?

²⁴ Ye ma syi ye nawee sāhā kai ne ke dyaŋ, mii ye sē le kai war ye! Ye yai ye yāŋ le le kai wo, -tee maha sronj ye cā ufua sāhā!»

²⁵ Yurusalemfa mpāy naa le pāā ma yee: «Wii wāboo wī̄ pe n ke, woo sē na nwo?

²⁶ U nwo u nii n pāā pra, pe sē maha laa ge pāā u ne ye! Pe yahaseefa ga pye pe le yāŋ cā cī̄nde ma yee, woo kē u Yāhā Yī̄ndefua Crise ne.

27 Wo -sē dya nwo woo yisaha cā; Crise woo -sē na, woo ma ba pa, waa saa ba u yisaha cā ye.»

28 Yesu pye pe nawee- wāklaha na ke Yāhā kangbāŋ wo, u n tē sya ma yee: «Ye yee ye ra cā, ma maha ra yisaha cā! N sē pa nii ya wāpaŋ na ye. Koo gii ke -sē ra nō wāā, cīnde na ke ma; ye sē ke cā ye.

29 Ndoo ke cā, n yir koo fla na, koo maha kē ke ra nō wāā.»

30 Pe n nii u yigisaha kε, waa sē -sē koho taha u na ye; u yale sē ba nō wa ye, koo kē.

31 Pe nabuar mpāy n u ta pe Yater, ma nii le pāā ma yee, a u Crise ma ba pa, u ga ba laanwō wūhū pye la u ta ter nwo yaha?

32 Pe nabuar pe naa kai- ngī wlūhū naa n pāā Yesu wī na, pe Farisyē n ke luhu. Loo na, pe Yāhā yūndefa yīnfa n yir pe Farisyē ne, ma Yāhā kangbāŋ sēnfa nō wāā pe ba Yesu yigi.

33 Yesu tuu yāā ke syi, u naa mpāy klaha, u n pe yar ma yee: «N ga faa kuee ye ne n ba yalaa dye, tē ba ter kii fla na ke ra nō wāā.

34 Ye ga ba naa ra kε, ye sē -sē ga ba ra yāā ye. Tē ga ba pye fla ngii na, ye saha ka ke fla na ye.»

35 Pe Yiifee- yahaseefa pe loo luhu, pe n nii pe ya yey ma yee: «U ga ba ka na, wo saa ba u yāā ye? Yiifee- mpāy pe cāā ma ga nii Jrēkefa fla na, u ga ba ka la poo fla na, u ga naa pe klaha?»

36 U maha le pāā ma yee, too ga ba naa woo kε, wo sē -sē ga ba u yāā ye, tuu ga ba pye fla ngii na, wo saha ka ke fla na ye. Koo kaplāŋ ngī yīntaha kē lii ne?»

Loho gii ke cīnde yrā wāā nawee kē

³⁷ Te gbar kuaper, koo gii ke ma te gbar perngbāŋ, Yesu n yir yer pe nawee- telai wo, ma tē sya ma yee: «Loho fāa ma wii yigi, u pa ra ye u ba wɔ.

³⁸ Wii ma ra ta u Yater, loho gii ke cīnde yrā wāā nawee kē, ke ga ba fā naa n dye ufua laam wo, mii le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo mii.»

³⁹ Yāhā Yrā Fānga ne Yesu u naa n yāŋ, loo lii mpāy pe ba u ta pe Yater, pe ne ga ba le yāā, pe sē -sē ba le yāā wa ye. Loo yale wo, le Yāhā Yrā Fānga sē ba kē wa ye. Yāhā sē ba Yesu miingbāŋ ta ke n yi wa ye, koo kē.

Nawee- kaplāŋ pye ke ya wuhu na Yesu wī̄ na

⁴⁰ Pe nabuar pe ba Yesu kaplāŋ luhu, mpāy naa n yee, a Yāhā kaplāŋ tōrfua kē u ne cīnde.

⁴¹ Mpāy naa n yee, a u Yāhā Yīndefua Crise kē u ne. Mpāy naa n yee: «U Crise yai la u yi Galele kāntraha wo cīnde?»

⁴² Le sē yrūhū yaha la Yāhā sabangbāŋ wo, a u Crise ga ba nii wo faale yīnfua Dawide kur kue puee waa, u yi klo nde wo pe n yee Betelemu, Dawide u pye na?»

⁴³ Pe nabuar kaplāŋ n nii ke ya wuhu na Yesu wī̄ na.

⁴⁴ Mpāy n yee poo ga u yigi; waa sē -sē koho taha u na ye.

⁴⁵ Pe Yāhā yūndefa yīnfā, tesē pe Farisyē ne, pe ba Yāhā kangbāŋ sēnfā mpāy nō wāā pe ga Yesu yigi. Pe n dur ba pe fla na kānwai ne, pe n pe yey nwa ta pe sē u Yesu yigi ba ye.

⁴⁶ Pe n pe yē̄ sya ma yee, poo sē waa yāā yāā tuu n pāā Yesu wāŋ syi dyaŋ ye.

⁴⁷ Pe Farisyē n pe pye ma yee: «Ye bya yāā u kaplāñ luhu u n ye yīñ wā klaha?

⁴⁸ Yahaseefua waa yāā u ta u Yater laa, Farisyē naa waa?

⁴⁹ Nabuar nde, te sē Yāhā kānde cā ye, yoosēn ma pe na!»

⁵⁰ Nikodēmu wii tuu ba yir yīmper wo, ma ka Yesu fla na, u pye pe Yiifeeyahaseefa nen waa. U n pe pye ma yee:

⁵¹ «Wo kānde na, pe ga waha wāpēn ta la nawee na, mii pe sē cā u lii pye ye, mii pe sē maha u yē yor luhu ye?»

⁵² Pe n u pye ma yee: «Ma bya ma la Galelefa naa? Ma'a le yāñ Yāhā sabangbāñ wo, maa yāā Yāhā kaplāñ tōrfua sē yi yāā Galele kāntraha na ye.»

Cōo wii u naa waa di

[

⁵³ Loo kur ye, nawee- bye n ter pe kle wo,

8

¹ Yesu n -sē ka wolifyē yāñ yīñ na. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifyē katyir.

² Ke yīñsyii wo, sukūhūntāñ na, u n maha dur ga ke Yāhā kangbāñ wo, nawee- bye n pe ya wāā ba u fla na. U n tege nii, ma nii pe klaha.

³ Pe Yāhā kaiyarfa, tesē pe Farisyē ne, pe n pa cōo waa ne, pe ba u tā yigi naa ne. Pe n u cōo le pe nabuar telai wo,

⁴ ma Yesu pye ma yee: «Yīñfua, wo cōo nwo tā yigi naa ne.

⁵ Musa kānde na le yee, cōo nwo syi yai pe u waa boo ntēmbar ne. Ah mboo -sē yee mii?»

6 Pe naa n kε pe u le namihi wo, u ma plaha pāā, pe waha yee u tee pye. Yesu ba yīñ kor le, ma naa n yrūhū kōnde ne kāntraha na.

7 Pe kuee naa u yīntaha war ke kayey ne, u n ba yīñ kuā yir, ma pe pye ma yee: «Ye laam wo, wii ma pye kapee laa wee u yīñ na ye, u cāā u cōo waa yāñ ntēmblahe ne.»

8 U n maha yīñ kor le, ma nii n yrūhū kāntraha na.

9 Pe nawee- pe kaplāñ ngīñ luhu, laam sē sya pe ye ye, pe n nii n tēr nanem nanem, ma cāā gbe pe wālē na, ma sya ga kua. U cōo ya n ba kuee Yesu ne, cōo wii pe ba le telai wo.

10 Yesu n ba yīñ kuā yir loo na, ma u cōo ya yāñ, ma u pye ma yee: «Cōo, mpāy pe le kai nde pāā taha ma na, pe ma na? Waa sē ngaa pye la ma na?»

11 U cōo n yee: «Aye, Yīñfua.» Yesu n u pye ma yee: «Ta bya, n saa laa pye ma na ye; ka, ma'a syi ma kapee pye nantāñ ye!»]

Yoo u cāā- le driyē wo?

12 Loo kur ye, Yesu n maha te nabuar pye ma yee: «Ndoo tē ma cāā- driyē wo. Wii ma n taha ra na, u saa naa n yāñ wam wo ye, ufua ga cāā- yāñ, cāā- mpāy pe cīñnde yrā wāā nawee kē.»

13 Pe Farisyē n u pye ma yee: «Ma ya wīñ ne raa n pāā mii ya; ma kapān saha nii cīñnde ye.»

14 Yesu n pe yē sya ma yee: «Tē sya nii wīñ pāā nii ya, ta kapān ma cīñnde; ye sē yāñ, n ta yisaha cā, ma maha ra kasaha cā; yii sē -sē ra yisaha cā ye, ye sē maha ra kasaha cā ye.»

15 Ye nawee sāhā ke dyañ ye laam wūhū ya ne. Ndoo sē wee tē waa sāhā ye.

16 N ma sya waa sāhā, ta kaplāŋ ma cīnde, ndoo ya yē kaplāŋ sē kē ye; ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, ke ma ra ne.

17 Ye wāle kānde na, le ma le yrūhū yaha ma yee, nawee- syām yē kaplāŋ ma pye wāceŋ, pe kapān ma cīnde.

18 N ta wī̄ pāā nii ya, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, ke bya maha ra wī̄ pāā.»

19 Loo na, pe n u pye ma yee: «Ma Tuhufua ma na?» U n pe yē sya ma yee: «Ye sē ra cā ye, ye sē ra Tuhufua bya cā ye. Ye ma ne pye ye ra cā, yaa ne ra Tuhufua bya cā.»

20 Yesu pye Yāhā kangbāŋ wo, war lesaha fla tāy, ma naa ke kaplāŋ pāā. Waa ge sē koho taha u na ma yee u ga u yigi ye. U yale sē ba nō wa ye, koo kē.

Yesu driyēfa yar yaha pe wī̄ ne

21 Yesu n maha pe yar ma yee: «N ga ba tēr. Ye ga ba naa ra kē, ye sē -sē ga ba ra yāā ye. Ye ga ba ku ye kapee- koho wo. Tē ga ba ka fla ngii na, ye saha ka ke fla na ye.»

22 Pe Yiifee- yahaseefa n yee: «Tuu yee woo ga ba ka fla ngii na, wii saha ka ke fla na ye, ah u yāā ga u ya boo, ma n pāā ke syi?»

23 Yesu n pe pye ma yee: «Kāntraha nge nawee- me ye ne, ndoo -sē yi yāhāyīŋ na. Driyē nge nawee- me ye ne, ndoo sē -sē yi driyē nge wo ye.

24 Loo ne, ta n ye pye ma yee, yaa ku ye kapee- koho wo. Tē ma ngii, ye ma yee ye sē loo sya cīnde ma ra ta ye Yater ye, ye ga ku ye kapee- koho wo.»

26 Kai- busāā ma tē ga pāā ye wīī na, tesē kai-
busāā ne tē ga sāhā ye wīī na; wii tuu -sē ra nō
wāā, u wīī ma cīīnde; tē lii luhu u ye, loo ne tē
n pāā driyēfa ye.»

²⁷ Pe sē ba cā ma yee u Tuhufua Yāhā wī̄ ne u
n pā̄ pe ye ye.

²⁸ Yesu n pe pye loo na ma yee: «Ye ma ba ndoo u Nawee Puee kuā yir ta, yaa cā cā n ma ngii. Ye ga maha cā, ta ya wūhū sē kē tē n pye ye. Ta Tuhufua Yāhā ke ra klaha kai- nkāy ne, koo kē tē n pāā ye ye.

²⁹ Koo gii ke ra nō wāā, ke ma ra ne. Ke sē
ra ta yaha nii ya ye, lii le n tāy ke ye, n loo pye
yalebye, koo kē.»

³⁰ Yesu tuu koo kaplāñ pāā ke syi, nawee- busāā n u ta pe Yater.

Mpāy pe ma kapēe- wāpyen yāmpa

³¹ Yiifee- mpāy pe ba Yesu wī̄ sya cī̄nde, u n
pe pye ma yee: «Ye ma ra kapān le yaha ye laam
wo, ye ma ra kānyārwai cī̄nde.

³² Ye ga ba le cīnde wīi cā, le n ye yi kāā yāmpar wo.»

³³ Pe n u yē̃ sya ma yee: «Wo faale Brama kur
me wo ne, wo sē̃ nii yā̃ā waa yā̃mpa ye; ma -sē̃
maha pye mii ma yee, wo n pai yi kā̃ā yā̃mpar
wo?»

35 Yāmpuai sē kuee yai n tāŋ u yīŋfua kaha na ye. U yīŋfua dya woo na, woo kuee yai n tāŋ ke kaha wo u kuāŋ ne.

36 U Yāhā Dya ma ye yi kāā kapee- wāpyen yāmpar wo, ye ga tefay yāā ye kuāŋ ne.

37 N cā ma yee Brama kur kuε pii me ye ne; ye -sē ra wāboo wī̄ ke, ta kaplāŋ sē n tāy ye ye ye, koo kē.

38 Tē lii yāā ra Tuhufua Yāhā ye, loo ne tē n pāā. Yii, tee -sē lii luhu ye tuhufua ye, loo ne tee n pye.»

39 Pe n Yesu pye ma yee, poo tuhufua kē Brama ne. Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma ne pye Brama pii, tuu naa kai- nkāy pye, ye ne ga naa koo pye.

40 Yagaa, ye mii ye ndoo wāboo wī̄ ke, ndoo wii tē le cīnde pāā ye ye, cīnde lii tē luhu Yāhā ye. Ye wī̄ nde, Brama sē loo pye ye rēhe.

41 Ye tuhufua wī̄ ne tee n pye.»

Pe n u pye ma yee, tāāndya pii sē me poo ne ye, a tuhufua nen ya u ma poo ye, woo kē Yāhā ne.

42 Yesu n pe pye ma yee: «Yāhā ma ne pye ye Tuhufua, ta ntāŋ ne ga dye ye tāy. Ye sē yāā, n yi Yāhā fla na, koo fla kē tē yir, ma pa. N sē pa nii ya wī̄ na ye, koo ke ra nō wāā.

43 Nwa ta ye sē ra kaplāŋ war ye? Ke wāluhu laam wee ye na ye, koo kē.

44 Ye tuhufua kē sāndāpee yīŋfua Setane ne. Ye n kē ye naa ye tuhufua laam wī̄ pye. U yir u naboor ne ke kai- fegbecāā na, u sē tāhā n yer cīnde fla na ye. Woo gε, u wī̄ laa wee cīnde ye. Kawar wāfua koo ke ma woo tēn. Ye sē yāā, u ma kawarfuaafua, ma maha ma kawar tuhufua.

45 Ndoo wii tē -sē cīnde pāā ye ye, ye sē ra wīī sya cīnde ye.

46 Ye laam wo, yoo ma u ga waha yee n kapee pye? Tē cīnde pāā ye ye, nwa ta ye sē ra wīī sya cīnde ye?

47 Wii u ma Yāhā wūū, ufua ke kaplāñ luhu; yii sē n luhu ke ye ye, ye wee ke wām ye, koo kē.»

Yesu cāā pye wa Brama yaha

48 Pe Yiifee- yahaseefa n u pye ma yee: «Wo tāhā sē na, too ne yee Syamarifa naa kē ma ne, ma maha n yee, a sāndūpee ma ma yīñ na?»

49 Yesu n pe pye ma yee: «Ngaa sāndūpee wee ra yīñ na ye. N ta Tuhufua Yāhā miingbāñ gboho, ye -sē ra tyehē.»

50 N sē n kē ra myaha ke yi ye; waa -sē ma u n kē ra myaha ke yi, u kasāhā ma nawee- na.

51 Ta n cīnde nde pāā ye ye: Wii ma ra kapān sya, ufua saa ku yāā ye.»

52 Pe Yiifee- n u pye ma yee: «Yagaa taa nde pāā, wo cā sāndūpee ma ma yīñ na. Wo faale wādyaha Brama ku, pe faale Yāhā kaplāñ tōrfa bye ku; mboo -sē yee, a wii ma mboo kapān sya, ufua saa ku yāā ye.

53 Wo wādyaha Brama wii tuu ku, ma tēr la u yaha? Pe Yāhā kaplāñ tōrfa ge, pe bye sē ku la? Mboo -sē mii ta nwasyifua?»

54 Yesu n pe yē̄̄ sya ma yee: «N ma pye n nii myaha sey nii ya, koo wee ngaa ye. Ta Tuhufua Yāhā kē ke ra myaha sey, koo gii tee ne yee ke ma ye Yāhā,

⁵⁵ ye sē maha ke cā ye. Ndoo ke cā; n ma yee n sē ke cā ye, n ga nii kawarfua fua ye wāŋ syi dyaŋ. N ke cā, n ke kaplāŋ le n yaha ra laam wo.

⁵⁶ Wo wādyaha Brama cāā cā, u ga ba ra wāpaŋ yāā; le n tāy u ye. U n -sē ba ke yāā, ma sya nuhu di le na.»

⁵⁷ Pe n u pye ma yee: «Ma sē dyε- gbeesī sēnsye ge yāā wa ye, ma -sē yee, a mboo wo faale Brama yāā!»

⁵⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Brama sē bii see wa ye, ndoo -sē cāā pye wa.»

⁵⁹ Pe Yiifee- pe nde luhu, pe n yee poo ga u waa ntēmbar ne. Yesu n plaha pe na ke Yāhā kangbāŋ wo, ma yi ter.

9

Yesu fūū naa waa jaa

¹ Per gaa, Yesu naa n ter, ma ba fūū naa waa yāā. U ba see ke dyaŋ.

² Yesu kānyārwai n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, fūū naa nwo tuu see ke syi, yoo kapee wāpyen kē le ta loo nde n u dye? Woo tuu kapee pye, laa u seefa?»

³ Yesu n pe yē sya ma yee: «Le sē nii mii u kapee pye, laa na u seefa ye. U see ke syi, Yāhā ga laa pye u na, nawee- byε n le yāā yīnde ne, pe ke miingbāŋ gboho.

⁴ Koo gii ke ra nō wāā, n yai n ke tēn tē yagaa, yai ke sē kua wa ye. Yīmper ma ke ga ba wo. Waa wee u tēn tē yīmper wo ye.

⁵ Tē nwo driyē laam wo, n ma cāā- driyēfa ye.»

⁶ Yesu tuu koo pāā wa, u n yēsyōr tu kāntraha na, ma poor tūhū, ma te pye ta u fūū naa yīmpē na,

⁷ ma u pye ma yee: «Ka, maa ma yīntaha yee loho nge wo pe n yee Syilwee.» Ke Syilwee yīntaha kē: Wii pe u nō wāā. U fūū n ka, maa u yīntaha yee ke wo. Tuu dur ga kaha wo, u naa n yāñ.

⁸ U kasohofa, ma suhu mpāy ne pe ba u cā, ma cā u naa n nar, pe u yāā pe n nii n yee: «Wii u ba tege nii naa nawee- nar, woo sē na?»

⁹ Mpāy naa n yee woo kē, mpāy -sē naa n yee, a u tayfua kē. Woo -sē naa pe yar ma yee woo kē.

¹⁰ Pe n u yey loo na ma yee: «Ma yīmpē pye mii ma jaa ma ye, ma n waha n yāñ?»

¹¹ U n pe yē sya ma yee: «Dya wii pe n yee Yesu, woo u poor pye ta ra yīmpē na, ma ra pye n ga ra yīntaha yee loho nge na pe n yee Syilwee. Ta n ka, maa ra yīntaha yee, ma yāā n waha n yāñ.»

¹² Pe n u yey ma yee, u dya ma na. U n yee woo cā na.

¹³ Dya wii tuu pye fūū, pe n ka u ne Farisyē ye fla na.

¹⁴ Kanii per -sē ba kē Yesu tuu ba te poor ta, ma u yīmpē jaa u kē.

¹⁵ Pe Farisyē n maha u yey ma yee, u pye mii ma waha jaa, ma n yāñ. U n pe pye ma yee: «U poor pye ta ra yīmpē na, ta n ga ra yīntaha yee, ma yāā n n yāñ.»

¹⁶ Loo na, Farisyē mpāy n le pāā ma yee, Yāhā sē kē ke dya nwo nō wāā ye, a u ke kanii per kapīī

wī̄ pye n klaha-. Mpāy n -sē yee, a kapeepyefua ga waha laanwō wūhū ngī̄ syi pye mii? Pe yē̄ kaplāŋ n nii ke ya wuhu na.

17 U dya wii tuu pye fū̄, pe n maha u yey ma yee: «U dya wii tuu ma yī̄mpe jaa ma kē, mboo yee nwasyifua kē u ne?» U n pe yē̄ sya ma yee: «Yāhā kaplāŋ tōrfua kē u ne.»

18 Pe sē le sya cī̄nde ma yee u pye fū̄, ma ba jaa ma waha n yāŋ ye; pe n sya ta pe n u seefa yee ba.

19 Pe n pe yey ma yee: «Ye dya wii tee yee u see fū̄, woo la nwo? Ah u pye mii ma waha n yāŋ yagaa?»

20 U dya seefa n pe yē̄ sya ma yee: «Wo cā wo dya kē u ne, u see fū̄.

21 Tuu -sē pye mii ma waha n yāŋ yagaa, tesē yoo tuu u jaa, loo too sē cā ye. -Ye woo ge yey, kicar sē kē u ne ye, u ga waha u ya yī̄n wī̄ pāā.»

22 U seefa naa n fya pe Yiifee- yahaseefa na, koo kē pe n ba pāā ke syi. Pe Yiifee- yahaseefa ba le pāā ta wa ma yee, wii ma yee Yesu kē u Yāhā Yī̄ndefua Crise ne, ufua saa naa n dye pe Yiifee- yawāhā nwoŋ wo nantāŋ ye.

23 Koo kē u dya seefa n ba yee pe u dya ge yey, a kicar sē kē u ne ye.

24 U dya wii tuu pye fū̄, pe Farisyē̄ n u yey ke tehe syāŋ wuhu na ma yee: «Yāhā yāŋ, ma cī̄nde pāā. Wo cā kapeepyefua kē dya nwo ne.»

25 U n pe yē̄ sya ma yee: «U ma pye kapeepyefua, n sē waha loo cā ye. Lii ya tē cā, n pye fū̄, yagaa n n yāŋ.»

26 Pe n u pye ma yee, Yesu u pye mii, u u yīmpε jaa mii?

27 U n pe ȳs̄ sya ma yee: «N le pāā wa ye ye, ye sē ra kapān luhu la? Ye yee yaa maha le luhu ye nwa pye? Ye n traha la ye nii u kānyārwai?»

28 Pe n u tyεhe, ma dur ma u pye ma yee: «Mboo kē raa ma u kānyārwε, wii ma wo faale wādyaha Musa kānyārwai.

29 Wo cā Yāhā bii pāā Musa ne; nwo woo na, wo sē u yisaha cā ye.»

30 U dya n pe ȳs̄ sya ma yee: «Tee yee ye sē u yisaha cā ye, le ȳs̄ gbāā ra na; woo -sē kē u ta ra yīmpε n jaa.

31 Mpāy pe ma kapee- wāpyen̄ wo, wo cā Yāhā wee ke n luhu poo wānar ye ye. Wii tuu -sē ke myaha gboho, ma ke laam wūhū pye, ke n luhu woofua wānar ye.

32 Ma gbe driȳs̄ wātāhā na, waa sē le luhu yāā pe yee waa fūū yīmpε jaa yāā ye, wii syi u see fūū.

33 Ke ma ne pye Yāhā sē kē ke dya nwo nō wāā ye, u saa ne wahala gε pye ye.»

34 Pe n u pye ma yee: «Ma see yi tāj kapee- wāpyen̄ wo, yoo raa yee maa klaha?» Pe n u tā pe Yiifee- yawāhā nwoj wādyen̄ na.

Mpāy me pe ma fūū- Yāhā kānde na

35 Yesu n u dya wākar wīl luhu, u n u yāā, maa u pye ma yee: «Ma u Nawee Puee ta la ma Yater?»

36 U n u ȳs̄ sya ma yee: «Yīnfua, yoo kē u ne? U yar ra na, ra n u ta ra Yater.»

³⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma u yāā; woo ge kē tuu n pāā ma ne yagaa.»

³⁸ U dya n kānklūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīnfua, n ma ta ra Yater.»

³⁹ Loo kur ye, Yesu n yee: «N pa driyē wo, n n pai kasāhā raa yīntaha yi, n ta, mpāy pe sē n yāŋ ye, pe waha naa n yāŋ; tesē, mpāy pe yee poo n yāŋ, pe nii fūū- wāŋ syi.»

⁴⁰ Farisyē mpāy pe pye u ne, pe kaplāŋ ngū̄ luhu, pe n u pye ma yee: «Wo bya ma la fūū-wāŋ syi?»

⁴¹ Yesu n pe pye ma yee: «Ye ma ne pye fūū-wāŋ syi dyaŋ, kapee saa ne pye ye yīŋ na ye; tee-sē yee yii n yāŋ, ye kapee- ga kuee ye yīŋ na.»

10

U mbanaha u mbaa ne

¹ Loo kur ye, Yesu n maha kaplāŋ kuā cra pāā pe nawee- ye ma yee: «Ta n cīñde nde pāā ye ye: Wii ma yee u sē dye mbaa nakлаha yē ne ye, ma teele laa yāŋ ke kānkāy na ma dugu dye, yuhu nabooftua kē woosyifua nwo ne.

² Ma -sē yee wii woo na tuu n dye ke mbaa nakлаha yē ne, u mbanaha kē woo ne.

³ Yuhu- sēnfua pe mbaa na, u n sya ma ke nakлаha yē yār u mbanaha kē. Pe mbaa byē, pe n sya ma n luhu u ye. U myaha taha pe mbaa byē na, ma pe yee te ne, pe n yi n taha u na nkur ye.

⁴ U ma ta u mbaa byē n yi taha tāŋ wa u na nkur ye, pe mii pe u yīmbui cā wa, u ga naa n yār pe yahasee ye, pe n naa n taha u na.

⁵ Pe saa sya pe taha naweetee na ye, wii pe sē cā ye. Pe sē woo yimbui cā ye, pe ga fā dey u na.»

⁶ Yesu tuu kakuācran nde tōr pe nawee- ye, pe sē laa ge war le wī na u ne ye.

Yesu woo tuu ma ke naklaha yē

⁷ Yesu n maha yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Ndoo tē ma pe mbaa naklaha yē.

⁸ Mpāy byē pe cāā pa ra yaha, pe pye yuhu-naboofa. Pe mbaa sē -sē naa n luhu pe ye ye.

⁹ Ndoo kē ke naklaha yē. Wii ma ra ta u Yater, ma dye ra kue koho ye, u yīñ pahasaha yāā. U ga waha naa n dye u laam, tuu dur naa n yi, tuu naa u digi yāā.

¹⁰ Yuhu woo n pai wāyuhu troho ne, wāboo yimbui ne, kaklaha- koho ne. Ma -sē yee ndoo woo na, n pa ma yee, mpāy byē pe ga naa n dye ra kue koho ye, n ga cīnde yrā wāā pe kē; tesē, ngaa saa ke laa pe ye ye.»

Yesu woo tuu ma u mbanahayō

¹¹ Yesu n maha yee: «Ndoo tē ma u mbanahayō. U mbanahayō u mbaa gbā ku.

¹² Tēntēle ma pye mbaa na, u tēn tē wale myaha na. Woo sē -sē kē u mbanaha ye; woo sē kē u mbaafua ye. U ma waygapyāhā yāā, ke n pai pe mbaa ye, u ga fā tēr pe yaha, ke n ba dye yigi pe laam wo, ke pe ta pe n fā cāāj.

¹³ Lii le ma ne usyifua ta u n le pye ke syi, wale wī ya le ma ne pye u na, u kalaa sē ma ne pye pe mbaa poo na ye.

¹⁴ Ndoo kē u mbanahayō. N ta mbaa wī cā, pe bya ra wī cā.

¹⁵ Ta Tuhufua Yāhā ke ra wīi cā mii syi dyanj, ta n -sē u wīi cā mii, n ma ke syi ra mbaa ne. N ga pe gbā ku.

¹⁶ Mbaa mpāy maha ma ra ye. Poo ter wee naklaha nge wo ye. N yai n ga pe bya kuar ba le taha, n ba naa n naha. Pe ga ba naa ra yimbui luhu. Pe bye ga ba wāā le, pe nii naklaha nenj, mbanaha nen ne.

¹⁷ Ta ntānj dye ra Tuhufua Yāhā tāy. N yer ta yrā wāwāā wīi na, n ku, tē ba dur, n maha le sysa. Loo ne, ta ntānj n dye ta Tuhufua Yāhā tāy.

¹⁸ Nawee waa sē kē tuu ga waha ta yrā sysa ra ye ye. Le tāy ra ye, koo kē n ga le wāā, n ku. Le wāwāā fāngā ma ra ye, le wāsysa fāngā ne. Ta Tuhufua Yāhā ke ra taha lii na, loo kē loo nde ne.»

¹⁹ Yesu kaplānj n maha ta, Yiifeey- n nii n pāā wuhu na creñcreñ.

²⁰ Poo busāā naa n yee: «Sāndūpee waa u yīñ wūhū wlāhā, u n sronj cōñ. Waa ma n ndityuhu yaha u ye ye.»

²¹ Mpāy, ma -sē naa n yee: «Sāndūpeefua kaplānj sē kē ngīñ ye. Nawee wii sāndūpee ma u yīñ na, u ga waha fūñ yīmpē yār la u kē, u n waha naa n yāñ?»

Yiifeey- yahaseefea Yesu wīi sysy

²² Pe ba naa ke Yāhā kangbāñ wāfāā gbar gbar, dyadye wāñ syi dyanj, Yurusalem wo. Le pye wer cāñ.

²³ Yesu -sē pye, u naa n tay ke Yāhā kangbāñ wo, ntēmbar laankōngbāñ gaa flāhā tāy, pe naa ke yee Salmuu laankōñ.

²⁴ Pe Yiifee- yahaseefa n pa, ma ba u gbey le, ma u pye ma yee: «Le ma pye mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, le pāā laha wo ye. Ma sē yāā, ma wo ta wo n nii laalaa pye n tēr ma wiñ na.»

26 Ye sē -sē ra wñ̄n̄ sya cīnde ye; ye wee ra mbaa
ye, koo kē.

²⁷ Ta mbaa ra yimbui luhu. Ndoo pe cā, pe n taha ra na.

28 N cīnde yrā wāā pe kē, lii wākuayāā wee le na ye. Pe wīi saa klahā- yāā ye, waa saha pe tyīn sya ra koho wo ye.

²⁹ Ta Tuhufua Yāhā gii ke pe le soho ra koho wo, koo kē ke ma fānga bye yīn na, waa saha pe tyīn sya ke koho wo ye.

³⁰ Ndoo, tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen.»

³¹ Loo na, pe Yiifee- yahaseefa n maha yee poo ga u waa ntëmbar ne.

³² Yesu n pe pye ma yee: «N kayūhū busāā pye
yar ye na, ta Tuhufua Yāhā kāmay na. Ye yee
yaa ra waa ntēmbar ne koo kayūhū ngīi lii loo
wīi na?»

33 Pe n u y   sya ma yee: «Wo s   yee waa ma waa nt  mbar ne kay   laa w   na ye, wo yee ma n gbar Y  h   ne, koo k  ; taa ma nawee, ma s   yai ma yee ma ma Y  h   ye.»

35 Wo cā Yāhā sabangbāŋ ma lii pāā, le saha kuā kāā ye. Le Yāhā kapān le pāā wāā nawee-mpāy kē koo fla na, Yāhā yee pe ma Yāhā pii.

36 Yāhā ma -sē yee pe ma Yāhā pii, ndoo wii Yāhā ra yāŋ yi, ma ra nō wāā driyē wo, ye pye mii ma yee n n gbar Yāhā ne, a n tee yee n ma Yāhā Dya?

37 Le ma pye ra Tuhufua Yāhā kai- sē kē tē n pye ye, ye ma syi ye ra kaplāŋ sya cīnde ye.

38 N ma -sē ke pye, ye ma sya yee ye saa ra kaplāŋ sya cīnde ye, tē -sē kai- nkāy pye, -ye koo sya cīnde! Loo na, ye ga le cā laha ye yee, ndoo tesē ta Tuhufua Yāhā ne, loho sē n yi wo nsoho wo ye.»

39 Pe n maha yee, poo ga u yigi, u n wloho yi pe laam wo ma ter.

40 Loo kur ye, Yesu n ka maa kuee Yurdane lafeŋ kūndi ngaa ye. Koo fla kē Nsān tuu cāā pye, ma ba naa nawee- tāā naa n yi loho wo.

41 Nabuar n pa Yesu fla na, ma ba nii le pāā pe ya ye ma yee: «Nsān sē ba laanwō wī̄ laa pye ye, tuu -sē ba kai- nkāy bye cāā pāā yaha dya nwo wī̄ na, ke bye nii cīnde.»

42 Nawee- busāā n Yesu ta pe Yater ke fla na.

11

Yesu gbā yia

1 Yan ba dya waa yigi, u myaha Laasar. U pye klo laa wo pe naa n yee Gbetane. U syafa pye ke fla na, Maari ma suhu u lefua Marti ne.

² Woo Maari nwo kē tuu ba lasekole woo Yesu na, ma u yīnyor ta ma Yesu tre kluā u kē. Woo lanj Laasar kē tuu pye yanfua.

³ U syafa n lehe wāā, pe ga Yesu yar u naambiyābuwee wāwee ye.

⁴ Yesu tuu le luhu, u n yee: «Laasar yan
nde saha u boo ye; te ga ta nawee- n Yāhā
fāngangbāñ yāñ yīnde ne, loo nde kāmay na
Yāhā Dya myaha ga yi.»

⁵ Marti ma suhu u cīfua Maari ne, ma suhu Laasar ne, pe bye ntāñ ba dye Yesu tāy.

⁶ Yesu tuu u Laasar yan wī luu, tuu pye teelii wo, u n kuee ma plii sīi pye ke fla na,

⁷ ma ba u kānyārwai pye ma yee, pe dur ga
Yude kāntraha nā.

⁸ U kānyārwai n u pye ma yee: «Yīnfua, yagaa ya pe Yiifee- naa n ke pe ma waa boo ntēmbar ne ke fla na, ma maha yee mboo ga dur ga ke fla na!»

⁹ Yesu n pe yē sya kakuācran ne ma yee: «Per nej laam wo, yai wee la ler sēnsye syām, ma gbe sukūhūntāy na, ma sya ga waa yainkōŋ wo? Wii u n yār yai na, u sē n kūn ye, u yāhācāā- yāā, koo kē.

¹⁰ Wii u -sē n yār yīmper wo, u n kūn, cāā- wee
u na ye, koo kē.»

¹¹ Yesu tuu koo kaplāñ pāñ wa pe ye, u n pe
pye ma yee: «Wo naambiyā Laasar sā n wāy; n
naha u gbā yir.»

¹² U kānyārwai n u pye ma yee: «Yīnfua, u ma sā n wāv, u ga kāhā vir.»

¹³ U Laasar wāku wīi ne Yesu tuu ba pāā pe ye, pe sē le war ve, ma vee cīīnde wāv Yesu u n vān.

¹⁴ Yesu n le pāā laha pe ye loo na ma yee:
«Laasar ku.

¹⁵ Too sē pye ke fla na ye, le tāy ra ye. Loo ga
ta ye n ta sronj ta ye Yater. -Too ka u fla na!»

¹⁶ Loo na, Tema wii pe naa n yee Didim, koo
yīntaha wuhuwāā, u n pe kānyārwai mii pye ma
yee: «Wo bya, -too yir taha u na, waa ku u ne.»

¹⁷ Yesu n ga dye gbe taha, ma luhu pe Laasar
le wa gbī wo ke plii resyar kē.

¹⁸ Gbetane ke -sē pye Yurusalem tāy kilo tāā
syi,

¹⁹ Yiifee- busāā n ba pa Marti ye fla na Maari
ne, maa pe laj gbā syar pe ye.

²⁰ Marti tuu luhu Yesu ma u n pai, u n ka maa
u wāā; Maari -sē pye u ba tege nii kaha wo.

²¹ Marti n Yesu pye ma yee: «Yīnfua, ma'a ne
pye nwo, ta laj saa ne ku ye.

²² Ke yagaa nge gε na, n cā, ma'a ngii nar Yāhā
ye, ke ga le pye ma kē.»

²³ Yesu n u pye ma yee: «Ma laj ga yir gbā wo,
u dur ba yrāj na.»

²⁴ Marti n u yē sya ma yee: «Driyē ma ba kua
per gii, nawee- n ga yir gbā wo, pe nii yrāj na, n
cā Laasar bya ga ba yir gbā wo, u nii yrāj na.»

²⁵ Yesu n u pye ma yee: «Ndoo tē ma gbā
yiafua, tesē ndoo tē ma yrā wāāfua. Wii ma ra
ta u Yater, u ma sya ku, u ga ba nii yrāj na.

²⁶ Tesē, wii ma pye yrāj na, ma ra ta u Yater,
ufua saa ku yāā ye. Ma loo nde sya la cīnde?»

²⁷ Marti n u yē sya ma yee: «Āwā Yīnfua, n
cā mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise ne, woo wii u
ma Yāhā Dya, woo wii u wāpaŋ bii cāā pāā yaha

driȳe nge wo.»

²⁸ Marti tuu koo pāā wa, u n ter, ma ga u cīfua Maari yee, u sē ta waa n yi le cāj na ye, ma u pye ma yee: «U Yīnfua ma nwo, u ma yee.»

²⁹ Maari tuu kaplāj ngīl luhu, u n yir farfar, ma ka Yesu fla na.

³⁰ Yesu sē ba dye wa le klo wo ye. Marti tuu ba u wāā sya teelii wo, u pye nantāj koo fla na.

³¹ Yiifee- mpāy pe pye Maari ne kaha wo, ma naa u flan̄, pe yāā u yir yi farfar, pe n taha u na, ma yee u yi n ter u n gaha wūn le gbīl fla wo.

³² Maari tuu ga nō Yesu fla na, ma u yāā yīnde ne, u n kānklūy gbāā Yesu yaha ye, ma u pye ma yee: «Yīnfua, ma'a ne pye nwo, ta laj saa ne ku ye.»

³³ Maari naa n wūn, woo ma suhu pe Yiifee-mpāy ne pe ba pa u ne. Yesu tuu pe yāā, u laam bye n wlāhā.

³⁴ U n pe yey ma yee, pe u le na? Pe n u pye ma yee: «Yīnfua, pa ma ba yāj.»

³⁵ Yesu yīntām n yi.

³⁶ Pe Yiifee- pe loo yāā, pe n yee u dya ntāj dye Yesu tāj cīnde.

³⁷ Poo mpāy n -sē le pāā ma yee: «Woo wii tuu u fūū naa yīmpē jaa u n waha n yāj, u saa ne pye la u ta, dya nwo ma n ku ye?»

³⁸ Yesu n ka le gbīl fla na, u laam maha ba wlāhā u ye. Le gbīl pye nkōj dyan̄ yāj mpīy ntēmbalha fla na. Ntēmbangbāj gaa pye, ke ba paha tā le gbīl yē na.

³⁹ Yesu n yee pe ke ntēmbangbāj kloj kāā. U Laasar syafua Marti n Yesu pye ma yee, ke

nakugu dugu n yi, pe ke le le gbī wo ke plii
resyar nanga.

40 Yesu n u pye ma yee: «N sē ma pye la ma'a
ra ta ma Yater, maa Yāhā fāngangbāŋ yāā yīnde
ne?»

41 Pe n ke ntēmbangbāŋ kloŋ kāā. Yesu n
yīntaha kuā yir wāā yāhāyīŋ kue ye ma yee: «Ta
Tuhufua Yāhā, taa ra wānar sya, n syaha wāā
ma kē.

42 N cā ma ra wānar sya yalebyε. N le pāā
nabuar mii wīi na, pe ra gbey le, pe n waha cā
mboo ma ra nō wāā.»

43 Yesu tuu koo pāā wa, u n tē sya fānga ne ma
yee: «Laasar, yir yi!»

44 Laasar wii u ba ku, u n yir yi, te trε ne tesē te
klue ne te maha tā faasyīmbēhe taa ne; u yīntaha
ba maha tā fai wo. Yesu n pe nawee- pye ma yee:
«Ye u sāhā yaha, tee tyii u na u n ter!»

*Pe Yiifee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne
(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Luke 22.1-2)*

45 Pe Yiifee- mpāy pe ba pa Maari ye fla na,
poo busāā pe Yesu yāā tuu nde pye, pe n u wīi
sya cīnde.

46 Mpāy n -sē yir, ma ka Farisyē ye fla na, maa
le pāā pe ye Yesu lii pye.

47 Loo na, pe Yāhā yūndefa yīŋfa n yir pe
Farisyē ne, ma pe kaplāŋ cērfa wāā, ma le pāā
ma yee: «Waa pye mii dya nwo ne? Ye sē yāā, u
laanwō wūhū busāā pye.

48 Waa tyii u na, nawee- byε ga ba u wīi sya
cīnde, Wōrmefa ga ba wo Yāhā kangbāŋ yoho
pye klahā-, pe wo ter byε boo tāŋ.»

49 Mpāy pe ba pe ya wāā, poo nen waa pye, u myaha Kayifu, woo kē tuu pye pe Yāhā yūndefa yīnfua loo dye. U n yir ma pe pye ma yee: «Ye sē laa cā ye.

50 Ye sē laam ga ye. Le puar wo dya nen nwo ya boo, u n ku nawee- kur byε wī̄ na, wo terfa byε ma n ku tāŋ ye.»

51 Kapān nde le sya yi u yē wo, u sē cā ma yee u ya laam kapān sē ne le ba yi u yē wo ye. Tuu pye Yāhā yūndefa yīnfua loo dye, koo kē Yāhā n u ta u n kapān nde cāā pāā yaha ma yee, Yesu yai u ku pe klofa wī̄ na.

52 Le sē maha pye pe terfa ya wī̄ na ye. Le pye Yāhā laampii kur byε wī̄ na, pe nii yimbui nen na, Yāhā laampii mpāy byε pe cāāl driyē teebεhε byε wo.

53 Koo per na, pe n Yesu wāboo wī̄ ta.

54 Loo n ta Yesu sē maha naa u ya yar gbaa na pe Yiifee- na ye; u n ka tūntūn kusyīnde laa wo, tēyāfūū klo tāy, pe le yee Yεflami, maa kuee ke fla na u kānyārwai ne.

55 Yiifee- syayaha gbar ba gbe taha. Nawee- busāā n yir kui byε wo, ma dugu ga Yurusalem wo, pe n gaha pe kapī loho wey, pe nii gbegbε te gbar n cā dye.

56 Pe pye Yāhā kangbāŋ wo, ma naa Yesu fla kε, ma nii pe ya yey, ncā u ga pa te gbar na laa?

57 Pe Yāhā yūndefa yīnfā tesē pe Farisyē ne, pe ba yee, wii ma Yesu niisaha cā, u le pāā pe n ga u yigi.

*Maari lasekole woo Yesu trε na
(Mat 26.6-13; Mar 14.3-9)*

¹ Te syayaha gbar ba kuee plii kuay, Yesu n ka klo nde wo pe n yee Gbetane, Laasar fla na, wii Yesu ba u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na.

² Pe n u nampay yi. Marti naa te dir yīntaha yi, Laasar pye pe sedifa ne Yesu ne.

³ Maari n lasekole waa gbe bui laa wo, le faa gboho. Pe woo lasekole yee nardi, nawām sē u dir yey ye. U n woo lasekole gbe, ma u woo Yesu trε na, ma dur ma u yīnyor ta ma Yesu trε kluā; ke kaha byε n ga nii u lasekole dugu fla.

⁴ Yesu kānyārwε waa pye, Syikaryōtefa Yuda, woo kē u n pai Yesu yi u napī- kē. U n le pāā ma yee,

⁵ a nwa pe sē u lasekole par war nagbey sēnsye syi, ma pe war wāā fenfa kē ye?

⁶ Le sē nii mii u naa fenfa fēn di koo u n kapān nde pāā ye, u naa n yuhu, koo kē. Pe kānyārwai war sakole pye woo ye, pe ma war le, u ga mpāy yuhu yi.

⁷ Yesu n u pye ma yee: «Tyii cōo nwo na, ta kadye kē tuu gbihi wa wālen̄ na gbī wo ke syi.

⁸ Fenfa ya dyan̄, pe ma ye ne yalebyε. Ndoo -sē nwo, n saa ba pye ye ne per gaa ye.»

⁹ Yiifee- busāā n Yesu wāpa wī̄ luhu ke Gbetane na, ma pa le klo wo. Le sē -sē ba nii mii pe pa Yesu ya wī̄ na ye; pe ba pa pe n pai Laasar bya yāā yīnde ne, woo wii Yesu ba u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāŋ na.

¹⁰ Pe Yāhā yūndefa yīŋfa n Laasar bya wāboo wī̄ pāā ta.

11 U wī̄ ba Yiifee- busāā ta pe n dur naa n yi
poo kur ye, ma naa Yesu woo ta pe Yater, koo kē.

*Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo
(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Luke 19.28-40)*

12 Ke yī̄syii wo, nabuar mpāy pe ba ka te gbar
wī̄ na, pe n luhu Yesu ma u n pai ke Yurusalem
wo.

13 Pe n mpēj wan gbe, ma yi ga Yesu wāā, ma
nii nuhu di, ma nii le gble ma n yee:
«Yī̄nfua mboo wii taa n pai Yāhā myaha ne,

Yāhā ke kaa taha ma na,
mboo wii taa ma Yiisrefa Yī̄nfua.»

14 Yesu n kānkonyainge gaa yāā, ma dugu nii
ke na ma n gaha, mii le bii cāā yrūhū yaha Yāhā
sabangbāj wo ma yee:

15 «Syō klofa, ye ma n fya ye,
ye yī̄nfua nwo u n pai,
kānkonyainge gaa na, tuu dugu nii.»

16 Yesu kānyārwai n kai- ngī̄ yāā wāyāā ya, pe
sē waha ke yī̄ntaha war le yale wo ye. Kur kue
ye, Yesu tuu ba kuā yir ga yāhāyī̄ na nayōr ne,
pe n cā le tai cā ma yee, le ma le bii cāā yrūhū
yaha wa Yāhā sabangbāj wo ma yee, nawee- ga
ba Yesu sey, koo kē pe n ba le yāā le pye koo syi.

17 Yesu tuu ba Laasar yee le gbī̄ laam wo, ma
u ta u n yir gbā wo, ma nii yrāj na, mpāy byε pe
ba pye ke fla na, pe naa Yesu wī̄ pāā le ne.

18 Loo nde n ta, pe nabuar pe le luhu ma yee
Yesu laanwō wī̄ nde pye, pe n pe ya wāā ga ta u
yahasee ye.

19 Pe Farisyē n nii pe ya pye ma yee: «Ye sē
yāā, nawee- byε n gaha u ye, nde saa laa yō wo
kē ye.»

Jrækefa mpāy, Yiifee- sē me ye, pe Yesu wī̄ yey

²⁰ Jrækefa mpāy ba pa te gbar na Yurusalem wo, Yāhā seysaha wo.

²¹ Poo mpāy n pa Filipe fla na, u n yi klo nde wo pe naa n yee Gbesyata, Galele kāntraha na. Pe n Yesu wī̄ yey waha u ye ma yee: «Yīnfua, wo n ke wo Yesu yāā.»

²² Filipe n le pāā Andere ye, pe n ka pe syām, maa le pāā Yesu ye.

²³ Loo kur ye, Yesu n pe pye ma yee: «U Nawee Puee myaha yiyale nō wa.

²⁴ Ta n kakuācran nde pāā ye ye: Sepua nen le ya ya, le ma yee le sē tāhā le kāntraha wo ma fīy ye, le -sē ga kuee le ya ya. Le ma -sē tāhā le kāntraha wo, ma ku, ma fīy, le ga pii buar see.

²⁵ Wii ma yee u ya yīñ wāke wī̄ ya le n tāy u ye, woofua ga ba u yīñ ke laa; wii tuu -sē ga u ya yīñ wāke wī̄ sye driyē nge wo, woofua ga ba cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

²⁶ Wii ma yee u ga ra wī̄ pye, u naa n taha ra na; n ma pye na, u bya ga pye ke fla na. Wii ma ra wī̄ pye, ta Tuhufua Yāhā ga ta u myaha n yi.

²⁷ Yagaa, ta laam bye ma pe wlāhā nii ra ye. Tē ga lii gē pāā n sē cā ye; n yee la Yāhā ta Tuhufua, le wāfāy yale kuā ter ra na, lii le n pai nde? Aye, n saa loo pāā ye. N pa koo wāfāy nge wī̄ na, n ga ke sya.

²⁸ Ta Tuhufua Yāhā, ma miingbāñ ta ke n gboho!» Yīmbui laa n yir yāhāyīñ na ma yee: «N ke gboho wa, n ga maha ke ta ke n gboho.»

²⁹ Nabuar rii te pye ke fla na, ma ba le yīmbui luhu, te n yee, a yāhāgbāā tēñ kē. Mpāy naa n

yee, a yāhāyīŋ tēnlēhe waa kē tuu pāā Yesu ne.

³⁰ Yesu n pe pye ma yee: «Yīmbui nde sē pāā ndoo wīi na ye, le pāā yili wīi na ma yee ye le luhu.

³¹ Yagaa, Yāhā kasāhā ga too driyēfa na. Yāhā ga driyē nge yīnfua Setane kar wāā.

³² Ndoo ma ba kuā yir ta, n ga ba ta, nawee-ter bye n pa ra ye.»

³³ Yesu kaplāŋ ngīi naa le yar, gbā mpāy ter syi u n pai ku.

³⁴ Pe nabuar n u yēsya ma yee: «Kānde lii Yāhā le ta, le ma le yrūhū yaha ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise saa ku yāā ye. Mboo -sē pye mii ma yee, u Nawee Puee ga ba kuā yir ta? Yoo kē u Nawee Puee ne?»

³⁵ Yesu n pe yēsya ma yee: «U Cāāfua ga maha yalaale ya dye ye nsoho wo. Tee -sē ma u Cāāfua ne, ye naa n yār u ne, wam ma syi pe ba ye fe gbe ye. Wii u n yār wam wo, u sē u ya kakue cā ye.

³⁶ Tee ma u Cāāfua ne, -ye u ta ye Yater, ye nii cāāfa.»

Yesu tuu koo pāā wa, u n ter, maa wūhū pe na deydey.

Mpāy pe sē Yesu ta pe Yater ye

³⁷ Yesu tuu sya laanwō wūhū busāā pye pe nawee- yīnde na, pe sē -sē u ta pe Yater ye.

³⁸ Loo ge -sē ne faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa bii cāā pāā yaha. U bii yee:

«Too ke Yāhā wūhū pāā,
yoo ke sya wo ye?
Yoo Yāhā koho fāngā yāā,
ma le sya cīnde?»

39 Poofa mii wī̄ na, u Yisa maha bii le cā̄ pā̄
yaha ma yee:

40 «Yāhā pe ta fū̄- wā̄ syi;
ke maha pe ta pe laam n waha.

Mii loo sē ne ye, pe ma n yā̄,
pe ga ke kai- yā̄ yī̄nde ne,
pe ga ke war pe laam wo.

Pe ga ka Yāhā ye, ke n pe jaa yi kā̄
pe kappee- wā̄pyeŋ wo.»

41 Yisa tuu bii Yesu nayōr yā̄, koo kē u n bii
kaplā̄ ngū̄ pā̄.

42 Pe yahaseefa mpāy -sē ba Yesu wī̄ sya
cī̄nde. Pe sē -sē le pā̄ ye. Pe ba fya pe Farisyē
na, ma yee poo ma le pā̄, pe ga pe kar tā̄ ke
Yiifee- yawāhā nwoŋ na.

43 Ye sē yā̄, pe naa myaha ke nawee- ye, pe sē
naa myaha ke Yāhā ye ye, koo kē.

44 Yesu -sē ba le gbey pā̄ pe ye ma yee: «Wii
ma ra wī̄ sya cī̄nde ma ra ta u Yater, ndoo ya
sē kē u ta u Yater ye, ufua ra Nōwāāfua bya ta u
Yater.

45 Wii ma ra yā̄, ufua ra Nōwāāfua bya yā̄.

46 N pa driyēfa ye cā̄- wā̄ syi dyan, wii ma
ra ta u Yater, ufua ma n kuee wam wo ye.

47 Wii ma ra kaplā̄ luhu, ma -sē ke sye,
ndoo sē kē tē ga ufua sāhā ye. Ye sē yā̄, n
sē pa driyēfa wāsāhā yīmbui ne ye, n pa pe
wāsyayaha yīmbui ne.

48 Wii ma ra sye, ma maha ra kaplā̄ sye, u
sāhāfua ma; kaplā̄ nkā̄ tē n pā̄, koo kē ke n
pai u sāhā, driyē ma ba kua.

49 Ye sē yāā, ta ya wīī sē ne tē n pāā ye; ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, koo ge ra yar kai- nkāy ne, n yai n ke tōr yar nawee- na.

50 N -sē cā ke kai- nkāy ta, ke cīnde yrā wāā nawee kē. Loo ne, ta Tuhufua Yāhā ke ke kai- yar ra na mii, n ke yar nawee- na koo syi.»

13

Yesu u kānyārwai tre yee

1 Te syayaha gbar te ba gbe taha, Yesu n cā u yale nō wa, yale lii tuu ga yir driyē nge wo, u ka u Tuhufua Yāhā fla na. Driyēfa mpāy bye pe ntāñ dye u tāy, pe n nii u wām, u n ta pe ntāñ n dye kuee yai u tāy.

2 Yesu pye u kānyārwai ne dir na yīmper wo. Syikaryotefa Syimu dya Yuda -sē nwo, sāndāpee yīnfua Setane ba Yesu wāyi wīī le wa u laam wo, u Yesu yi u napīi- kē.

3 Yesu ba cā, woo Yesu yi Yāhā fla na, u ga maha dur ga Yāhā fla na, tesē Yāhā kai- bye le soho u koho wo.

4 Yesu n yir dir na, ma nayroho fēr, ma lawey fai laa gbe maha nsīi wo.

5 Loo kur ye, u n loho le tasangbāñ wo, ma nii u kānyārwai tre yee pe kē, ma te kluā lawey fai lii ne, tuu ba gbe maha nsīi wo.

6 U n ba nō Syimu Pyar na, u n u pye ma yee: «Yīnfua, mboo yai la ma ra tre yee?»

7 Yesu n u yē sya ma yee: «Lii tē n pye nde, ma sē le war ye, maa ba le war kur kuē ye.»

⁸ Pyar n u pye ma yee: «Aye, n saa sya yāā ma n ta tr̄e yee ye.» Yesu n u pye ma yee: «N ma yee n sē ma yee ye, ma saa ba ma lay yāā ra ye ye.»

⁹ Syimu Pyar n u pye loo na ma yee: «Yīnfua, le ma pye ke syi, ta tr̄e yee, maha ra klue bya ne, ta yīn bya ne.»

¹⁰ Yesu n u pye ma yee: «Wii ma wey laha, u tr̄e ya ne te yai te yee, u n nii tāñ gbegbē. Ye nii wa gbegbē, ye bye sē -sē me ye.»

¹¹ Yesu ba cā wii u n pai u yi u napīñ- kē, koo kē u n yee pe bye sē me pe ma gbegbē ye.

¹² Yesu tuu pe tr̄e yee wa, ma u nayroho le wa, u n dur ga tege nii u niisaha wo, ma pe pye ma yee: «Tē lii pye ye na, ye le war la?»

¹³ Ye ra yee kaicāfua, ma maha ra yee yīnfua. Le sronj, n ma koo syi.

¹⁴ Ndoo wii n ma ye yīnfua, ma maha ma ye kaicāfua, ya'a yāā ndoo tē ye tr̄e yee, ye bya ye yai ye naa ye tr̄e yee yii kē!

¹⁵ Ye sē yāā, kai ne tē pye yar ye na ma yee tē ye pye mii, ye bya yai ye naa nii yii ne koo syi!

¹⁶ Ta n cīnde nde pāñ ye ye, tēntēle sē ter u yīnfua yaha ye, tesē tēnlēhe sē ter u lēhfua yaha ye.

¹⁷ Ye ma kai- ngīñ cā, ye wīñ n tāy, -tee -sē naa koo pye!

¹⁸ Ye bye sē me tē n yāñ ye. Mpāy tē yāñ yi, n pe cā. Lii le -sē cāñ yrūhū yaha Yāhā sabangbāñ wo, loo ne le n pye yagaa. Le ma le yrūhū yaha ma yee: «Wii u wāā n di ra ne, u wāā klahā ma nii ra napīñ.»

¹⁹ N ga cāñ naa ke kai- tōr ye ye, ke ma ba nii n pye, ye waha cā ndoo ma ngii, ye le sya cīnde.

20 Ta n cīnde nde pāā ye ye: N ma nawee lēhe wāā, wii ma ga u wīī sya, ndoo ge wīī kē tuu sya. Wii ma -sē ra wīī sya, Yāhā giī ke ra lēhe wāā, koo ge wīī ne tuu sya.»

*Yesu yee u kānyārwē waa ga u yi u napū- kē
(Mat 26.20-25; Mar 14.17-21; Luke 22.21-23)*

21 Yesu tuu koo kaplāŋ ngīī pāā wa, u laam byε n wlāhā, u n yee: «Ta n cīnde nde pāā ye ye: Ye laam wo, waa ma u ga ra yi ta napū- kē.»

22 U kānyārwai n nii pe ya yāŋ n klahā, pe sē ba cā yoo kē u naa n yāŋ ye.

23 U Yesu kānyārwebua -sē pye, u ba nii Yesu tāy.

24 Syimu Pyar n koho yāhā wāā u ye, u Yesu yey yoo kē u n yāŋ.

25 Woo kānyārwē nwo n u ya kāāŋ Yesu kue ye, ma u pye ma yee: «Yīnfua, yoo kē?»

26 Yesu n u yē̄ sya ma yee: «Tē̄ ga dir pāhā wāā wii kē, woo kē.» U n dir raa gbe, ma te pāhā, ma te wāā Syikaryōtefa Syimu dya Yuda kē.

27 Yuda tuu te dir sya wa, sāndāpee yīnfua Setane n dye u laam wo. Yesu n u pye ma yee: «Taa yee ma ga lii pye, le pye farfar.»

28 Mpāy byε pe pye te dir na, pe sē le war nwa Yesu n le pāā Yuda ye ke dyaŋ ye.

29 Mpāy naa le ga, a u Yuda tuu ma pe war sakole ne, laa na Yesu yee, wāān tii byε wīī te ga ba pye poo na te gbar nde na tē̄ n pai, u te byε par. Pe maha naa le ga, a laa na Yesu Yuda pye u ngaa wāā nawām kē.

30 Yuda tuu te dir sya wa, u n ta ter yi ma ter. Yīmper ba wō wa.

Yesu kānfuē laa yar u kānyārwai na

³¹ Yuda tuu yi tər wa, Yesu n u kānyārwai pye ma yee: «Yagaa, u Nawee Puee miingbāŋ ga yi, Yāhā miingbāŋ bya ga yi u kāmay na.

³² Yāhā miingbāñ ma yi u kāmay na, Yāhā bya ga ba u miingbāñ yi ke ya kāmay na; ke ga ba le pye yagaa.

³³ Ta ciifaa, yalaale ga maha ra yāā ye ne. Loo kur ye, ye ga ba naa ra kε. Tē ba pe Yiifeeyahaseefa yar lii ne, n ga maha ye yar loo wññnen ya ne. Tē n gaha na, ye saha ka ke fla na ye; n ga ye bya yar le ne yagaa.

³⁴ N ga kānfū̄ laa yar ye na: Ye tyii ye ntā̄n n
naa n dye yii tā̄y; ye ntā̄n pe dye ra tā̄y mii, ye
bya ye tyii ye ntā̄n n naa n dye yii tā̄y koo syi!

35 Ye ntāŋ ma dye yii tāy, nawee- bye ga cā pe
yee ta kānyārwai me ye ne.»

Yesu Pyar yar u ga ba woo wū̄ kai tēhe tāā
(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Luke 22.31-34)

³⁷ Pyar n u pye ma yee: «Yīnfua nwa ma n yee, n saha taha ma na yagaa ye? N ma sya ga gbā yāā ma wīi na, n yer le na.»

38 Yesu n u yē sya ma yee: «Ma sē yee la maa
ku ra wīi na? Ta n -sē cīnde nde pāā ma ye:
Ngupuai saa kui wa ye, ma ga ba ta wīi kai wa
tehe tāā, ma yee ma sē ndoo cā ye.»

14

Yesu ya kē u ma Yāhā fla kānde

¹ Yesu n maha u kānyārwai pye ma yee: «Ye ma syi ye laam n wlāhā ye ye ye! -Ye koho taha yaha Yāhā na, -tee -sē koho taha yaha ra bya na!

² Ta Tuhufua Yāhā fla na, niisar nihi. Le ma ne
pye cīnde sē ne ye, n ne ga pye n le pāā ye ye.
Ye sē yāā, n n gaha niisar gbihi ye kē ke fla na.

³ N ma ba ka, maa ye niisar gbihi wa, n ga dur
ba ye ye, n ba ye gbe ga ta nii tāy koo fla na. Loo
na, ndoo tē ma na, ye bya ga ba pye koo fla na.

⁴ Kānde lii le n gaha ta kasaha wo, ye loo kānde cā.»

⁵ Tema n u pye ma yee: «Yīnfua, too sē -sē ma kasaha cā ye, wo ga pye mii wo koo fla kānde cā?»

⁶ Yesu n u yē sya ma yee: «Ndoo tē ma le kānde; ndoo tē ma le cīnde; ndoo tē ma le yrā. Waa saha ka Yāhā fla na mii ndoo kāmay sē ne ye.

⁷ Ye ma ndoo cā, ye ga ra Tuhufua Yāhā bya cā. Ke yagaa nge ge na, ye ke cā wa ge cā wa, ye maha ke yāā wa yīnde ne.»

⁸ Filipe n yee: «Yīnfua, ma Tuhufua Yāhā yar wo na, loo ya ga tāy wo ye.»

⁹ Yesu n ù yẽ sya ma yee: «N ma ye ne le yale
syi ma na? Loo naa bye ne, ma sē maha ra cā
ye Filipe! Wii ma ra yāā, ufu ta Tuhufua Yāhā
yāā. Ma -sē pye mii ma yee, n ta Tuhufua Yāhā
yar ye na?

10 Ma sē cā la ma yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen? Ta Tuhufua Yāhā, tesē ndoo ne, wo ma nen. Kaplāñ nkāy tē n pāā ye

ye, ndoo yẽ kaplāŋ sē kẽ ye; ta Tuhufua Yāhā giī, koo ndoo ne, wo ma nen, koo kẽ ke koo kai- ngīi byε pye.

¹¹ N yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen, -ye le sya cīnde! Ye ma yee ye sē ra kaplāŋ sya cīnde ye, kai- nkāy ke n pye, -ye koo sya cīnde!

¹² Ta n cīnde nde pāā ye ye: Wii ma ra ta u Yater, kai- nkāy tē n pye, ufua bya ga waha koo pye. Tē nwo n n gaha ta Tuhufua Yāhā fla na, loo ga ta ufua n waha kai- nkāy pye, ke ter ge ter ra wūhū yaha.

¹³ Kai- nkāy byε tee ga ba nar ra myaha ne, n ga ba ke pye ye kẽ, ta Tuhufua Yāhā miingbāŋ n yi ta kāmay na, ndoo wii n ma ke Dya.

¹⁴ Ye ma ngii nar ra myaha ne, n ga ke pye ye kẽ.»

Yesu yẽ ter Yāhā Yrā Fāngā wānɔwāā ne

¹⁵ Yesu n maha yee: «Ta ntāŋ ma dye ye tāy, ye ga ra kaplāŋ le yaha ye laam wo, -ye naa koo pye!

¹⁶ N ga ra Tuhufua Yāhā nar ke Koholefua waa nō wāā ye kẽ. Woo kẽ Yāhā Yrā Fāngā ne. Le ga ba pye ye ne yalebyε.

¹⁷ Loo cīnde Yrā saha pye yāā driyēfa ye ye. Pe saha le yāā yīnde ne ye, pe saha le cā ye, koo kẽ. Yii poo na, ye le cā; ye sē yāā, le ma ye ne, le ga dye ye laam wo, koo kẽ.

¹⁸ N saa ter n ye yaha yii ya mii ncir- wāŋ syi dyan̄ ye; n ga dur ba ye ye.

19 Yalaale wo, driyēfa saa ra yāā nantāj ye. Yii -sē ga ba naa ra yāā. Ye sē yāā, n ma yrāj na, koo kē ye bya ga ba nii yrāj na.

20 Koo per ma nō, ye ga le war ye yee, ndoo tesē ra Tuhufua Yāhā ne, wo ma nen; tesē yii ndoo ne, wo ma nen; ndoo yii ne, wo ma nen.

21 Wii ma ra kaplāj le yaha u laam wo, ma nii u troho tāhā koo kānde na, woo kē ta ntāj dye u tāy. Woofua ntāj -sē ga dye ra Tuhufua Yāhā tāy, ndoo bya, u ntāj ga dye ra tāy, n ga ta u n ta yāā.»

22 Yuda wii, Syikaryōtefa Yuda sē kē woo ne ye, u n Yesu pye ma yee: «Yīnfua, maa pye mii ma ta wii n ma yāā, pe driyēfa poo saa ma yāā ye?»

23 Yesu n u yē sya ma yee: «Ta ntāj ma dye wii tāy, ufua ga ra kaplāj le yaha u laam wo; u ntāj -sē ga dye ra Tuhufua Yāhā tāy. Ta Tuhufua Yāhā tesē ndoo ne, waa pa ufua ye, wo ba wo niisaha ta u ye.

24 Wii ma -sē yee ta ntāj sē dye u tāy ye, ufua saa ra kaplāj sya ye. Kaplāj nkāy bye tē n pāā ye ye, ndoo yē wūhū sē kē ye, ta Tuhufua Yāhā gii ke ra nō wāā, koo yē kaplāj kē.

25 Tē nwo n ma ye ne nantāj, n koo kaplāj ngīī bye pāā ye ye.

26 Yāhā Yrā Fāngā gii ke n pai nii ye Koholefua, Yāhā ga ba ke nō wāā ye ye ta draha wo. Loo Yāhā Yrā Fāngā nde ga ba naa ye klaha kai- bye ne, le ga ba naa ye laam too kaplāj nkāy bye ne tē pāā ye ye.

27 Tē nwo n n ter, n ga yrīj yaha ye na. Yrīj mpāy pe ma ndoo wām, n ga maha poo wāā ye

kē. Ndoo yrīŋ wee mii driyēfa yrīŋ dyaŋ ye. Ye ma syi ye laam n wlāhā ye ye ye, ye ma n fya ye!

²⁸ Tē ye yar ma yee n ga tēr, tē ba dur ba ye ye, ye le luhu wa. Ta ntāŋ ma dye ye tāy cīnde, ye ga ne naa nuhu di ta wāka wīŋ na ta Tuhufua Yāhā fla na. Ye sē yāā, ta Tuhufua Yāhā tēr ndoo yaha.

²⁹ Yagaa, n ye cāā yar wa koo kai- ngīŋ ne. Loo na, ke ma ba nii n pye yaliile wo, ye ga le sya cīnde ne tē naa n pāā ye ye.

³⁰ Drahā sē gboho ra ye nantāŋ ta n ga kaplāmbuar pāā ye ne ye. Ye sē yāā, driyē yīŋfua Setane ma u n pai ra fla na. U saha yia ra na laa ne ye.

³¹ N -sē yai n ta, driyēfa n cā pe yee ta Tuhufua Yāhā ntāŋ dye ra tāy, ke kai- nkāy bye yar ra na, koo kē tē n pye.

-Ye yir yi nwo, wo n tēr!»

15

Yesu yee woo tuu ma cīnde defīŋ katyigi

¹ Yesu n maha u kānyārwai yar ma yee: «Ndoo tē ma cīnde defīŋ katyigi tepeŋ, ta Tuhufua Yāhā koo ke ma ke gbihifua.

² Kayay rii te ma ra na, te ma yee te sē n sa ye, ke re cer n kāā. Tii ma -sē n sa, ke too sā ma te gbihi, ma n ta kaa n taha te wāsa na.

³ Yii mpāy tee mii kayay tii dyaŋ te gbihi wa, ta kapān ne le ye ta koo syi.

⁴ Loho ke sē waha n yi ra nsoho wo ye wīŋ ne ye mii, -ye bya ye nii ra wīŋ ne ke syi. Ye katyigi kayaŋ gaa yāā yāā la, pe cer miy yaha, ke n sa

yāā? Yii ma yee ye sē ra yigi, wo n nii loho sē n yi wo nsoho wo ye, yaa nii koo kayaŋ nge wāŋ syi, ye saa sa yāā ye.

⁵ Ndoo tē ma ke tepeŋ, yii -sē ma te kayay. Wii ma nii loho sē n yi u nsoho wo ra wī ne ye, ta bya n -sē nii loho sē n yi ra nsoho wo u bya wī ne ye, woofua nwo na u ga kayūhū sa gboho. Wii ma -sē u ya cer kāā ra na, woo saa waha naa n yigi laa gε ye ye.

⁶ Wii ma sye, u sē ta wo n nii loho sē waha n yi wo nsoho wo ye, woofua nwo ga nii mii ke kayaŋ wāŋ syi dyan, kayaŋ gii pe ma ne cer, pe gbe ga miy yaha, ke n waha. Ke ma waha wa, pe ke pāā ga le naa wo, ke n suhu.

⁷ Ya'a ra wī yigi, loho sē waha n yi ye nsoho wo ra ne ye, ya'a sya lii syi nar Yāhā ye, ke ga le pye ye kē.

⁸ Ya'a sya ma kayūhū sa gboho, loo nde ga ra Tuhufua Yāhā miingbāŋ yi. Nawee- ga maha cā pe yee, ye ma ra kānyārwai.

⁹ Ta ntāŋ pe dye ra Tuhufua Yāhā tāy mii, ye bye ntāŋ dye ra tāy koo syi dyan. Ye tyii ye ntāŋ n dye kuee yai tāŋ ra tāy!

¹⁰ Tē ra Tuhufua Yāhā kaplāŋ sya, loo le ta ra ntāŋ n dye kuee u tāy. Ye bya, ya'a ra kaplāŋ sya, ma nii ke pyefa, ye ntāŋ ga dye kuee ra tāy koo syi dyan.

¹¹ N loo nde pāā ye ye, ye n waha ta nuhu ter syi yāā, ye laam bye n nii nuhu fla ye ye.

¹² Lii tē n kε ye ye loo ne nde: Ye ntāŋ pe dye ra tāy mii syi, ye tyii ye ntāŋ n dye yii tāy koo syi!

¹³ Ma'a ma naambiyām gbā sya ma ku pe draha wo, ntāŋ mpāy wādye saa waha tēr loo nde yaha ye.

¹⁴ Lii tē n pāã ye ye, ye ma ke sya ma nii ke pyefa, ye ga kuee yai tāŋ ra naambiyām.

¹⁵ N sē ye yāŋ ra tēntēbir ye, n ma ne pye tē ye yāŋ ta tēntēbir, n ga ne ta laam wūhū tōr naa n yar la ye na? N ye yāŋ ra naambiyām, mii loo sē ne ye, n saa ne ta ye ne ta wīl laa gē cā ta Tuhufua Yāhā wīl ne ye.

¹⁶ Yii la tee ra yāŋ yi? Ndoo sē na tē ye yāŋ yi, ma yee kayay tii syi te sa n gboho, -ye nii koo syi dyaŋ, ye naa kayūhū pye, kayūhū nkāy ke n ma-? Ye ma ngii ngii nar ra Tuhufua Yāhā ye ra myaha ne, ke ga ke pye ye kē.

¹⁷ N yee, ye tyii ye ntāŋ na pe n dye ga pe ya tāy, loo ne tē sronj n kē ye ye.»

Yesu tesē u kāndeyārfa ne, pe wīl sye driyēfa ye

¹⁸ Yesu n maha yee: «Driyēfa ma napīr le ye ne, ye le cā pe cāā napīr le wa ra ne, ma cā ba nō ye na.

¹⁹ Ke ma ne pye ye ma driyēfa ne yīmbui nen na, pe ga ne naa n tāy ye ne. Pe ga ne ye tōr naa n yigi pe ya ne. Tē -sē nwo, tē ye tyōr yi kāā driyēfa kue koho ye, ye n nii ye sē n tōr pe ne ye, loo ne le pe ta ye wīl n fūhū pe ye.

²⁰ -Ye ye laam too nde na tē ba ye pye ma yee: Tēntēle sē tēr u yīnfua yaha ye. Pe ma ra ka n nuhu, pe ga ba naa ye bya pye ke syi. Pe ma ra kaplāŋ sya, pe ga ba naa ye bya wūhū sya.

21 Ta myaha ga ta, pe n koo kai- ngīī bye pye ye na. Pe tee mii pe sē Yāhā cā ye, koo giī ke ra lēhe wāā.

22 Ke ma ne pye n sē pa ma ba Yāhā laam wūhū tōr pe ye ye, kapee- saa ne pye pe yīn na ye. Yagaa tē -sē nwo tē Yāhā laam wūhū tōr pe ye, pe saha yee poo sē laa cā wa, ma naa kapee- pye ye.

23 Ta wīī ma fūhū wii ye, ta Tuhufua Yāhā wīī bya fūhū ufua ye.

24 Ke ma ne pye, n sē laanwō wūhū pye pe n yāā yīnde ne ye, nkāy syi nawee waa sē ke pye yāā ye, kapee saa ne pye pe yīn na ye. Yagaa n -sē nwo tē laanwō wūhū pye pe n yāā, wo wīī n maha fūhū pe ye, ndoo, tesē ra Tuhufua Yāhā ne.

25 Kai- ngīī bye n pye, kapān lii le bii cāā yrūhū ta Yāhā sabangbāñ wo, loo ne le n pye. Loo kapān nde: <Ta wīī fīhī ka fūhū pe ye ke dyan, laa sē ne laa ne ye.›

26 Koholefua wii u ma paŋ na, woo kē Yāhā Yrā lii ne pe n yee Yāhā Cīnde Yrā. N ga ba le nō wāā ye kē Yāhā kāmay na, le n ba ra wīī pāā.

27 Ye bya, tee -sē mii ra ne ta tēn fegbesaha wo, ye ga ba naa ra wīī pāā yii ndoŋ.»

16

1 Yesu n maha u kānyārwai pye ma yee: «N koo ngīī bye tōr ma ye yar, ke ma ba nii ye dye, ye ma n ba dur yi ra kur ye ye.

2 Pe ga ba ye tā Yiifeeyawāhā nwey na. Yalaa ga ba nō, ye boofa ge ga ba naa le ga, a poo Yāhā laam wūhū pye ke syi.

³ Pe tee mii pe sē Yāhā cā war ye, pe sē maha ra bya cā war ye, pe ga ba tee naa n pye ke syi.

⁴ N koo ngīī bye tōr ma ye yar, yalaale wo pe ma ba yir ke wāpyen na, ye waha le cā ye yee, n ba le cāā tōr wa ye ye. N sē ba cāā koo ngīī tōr ye ye ye, n pye ye ne yalebye, koo kē.»

Yāhā Yrā Fāngā tēn

⁵ Yesu n maha yee: «Yagaa, n nwo tē ga ter ra Tuhufua Yāhā fla na, koo gii ke ra nō wāā. Yii waa ge sē -sē ra yey ma yee ma n gaha na ye.

⁶ N le cā nkāy tē n pāā ye ye, koo kē ke ye laam wlāhā.

⁷ Cīnde -sē ne tē n yar ye na; n ma ter, ke ga puar ye na. N ma yee n sē ter ye, u Koholefua wii u yai u pa ye ye, u saa pa ye. N ma -sē ter, n n gaha u nō wāā ye ye.

⁸ Woo nwo ma ba pa, u ga ba driyēfa yar pe n cā pe plaha pe kapee- wāpyen kuē ye, pe plaha nkāy kuē ye ke sron, pe maha plaha Yāhā kasāhā kuē ye.

⁹ Pe kapee- wāpyen kuē ye, pe plaha. Pe sē ra ta pe Yater ye, koo kē.

¹⁰ Kai- nkāy ke sron, pe plaha koo kuē ye. N n gaha ra Tuhufua Yāhā tāy, waa saa ra yāā nantāy ye, koo kē.

¹¹ Yāhā kasāhā kuē ye, pe maha plaha. U driyē yīnfua Setane sāhā wa, u fāngā pye klaha- wa, koo kē.

¹² Kai- busāā ma ra yē na wātōr wūhū ye ye, ye sē -sē ga waha ke yīntaha war yagaa ye.

¹³ Yāhā Yrā lii le ma cīnde ne, le ma ba pa, loo le ga waha ba naa ye sron ke cīnde bye wo. Le

ya laam wūhū sē kē le n pai ta le naa n tōr ye ye ye. Kai- nkāy bye le luhu Yāhā ye, koo kē le n pai tōr naa ye yar, tesē nkāy ne ke ga ba dye kur ye.

¹⁴ Le ga ba naa ra kai- sya ra ye, le ba tōr naa ye yar. Le ga ba ta ra myaha n yi koo syi ne.

¹⁵ Lii ma pye ra Tuhufua Yāhā wīi, le ma ra bya wīi. Loo ne ra n yee, Yāhā Yrā Fāngā ga ba ra kai- sya ra ye, le ba tōr naa ye yar.»

Laanwlanj wā klahā nuhu

¹⁶ Yesu n maha yee: «Saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā.»

¹⁷ U kānyārwai mpāy n pe ya yey le ne ma yee: «Ye nde yīntaha cā la u ne tuu n tōr, ma nii wo pye ma yee: <Saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā.> Ma suhu nde ne tuu maha yee: <N n gaha ra Tuhufua Yāhā tāy.»

¹⁸ Tuu yee saa, saa gii ge kē koo ne u n yāñ? Nkāy ter tuu n tōr wo ye ngīi, waa sē ke yīntaha cā u ne ye.»

¹⁹ Yesu tuu cā pe u kaplāñ yīntaha kē u ye, u n pe pye ma yee: «Nde tē tōr yar ye na ma yee, saa ma pye, ye saa ba ra yāā ye. Loo kur ye, saa ma maha pye, yaa ra yāā. Loo nde syi wīi la tee nii yii yey le yīntaha ne?»

²⁰ Ta n cīnde nde pāā ye ye: Ye mii yaa ba naa kayaan Miyāhā wūn ta wīi na. Loo ga ba nuhu yigi driyēfa kē. Cīnde, ye laam ga ba wlāhā. Kur ye, ye laanwlanj ga ba wā klahā nii nuhu.

²¹ Ta n laa tōr yar ye na: Lai ma cōo yigi u n ga see, u ma u ya fēn yāñ, u laam ga wlāhā. U ma

-sē waha see wa, ma ke pēyāhā yāŋ, u ga faha te fen byε yaha, tii tuu sya. U ma yāŋ u ga yāā u nawee see le driyē wo, loo nde n nuhu yigi u kē.

²² Ye bye sē na ke syi yagaa, ye laam pe wlāhā ye ye? Waa maha ba wii yāā yahamba, ye laam n nii nuhu fla, waa ge saa waha poo nuhu yi kāā ye laam wo ye.

²³ Koo cāā nge ma ba nō, ye saa maha ba ra yey laa ne ye. Ta n cīnde yar ye na, ya'a ba nii nkāy nar Yāhā ye ra myaha ne, ke ga ba naa ke pye ye kē.

²⁴ Ma sya ba waa yagaa na, ye sē ngaa nar yāā Yāhā ye ra myaha ne ye. -Ye naa ke nar, ke ga ye kē, ye laam n nii tāŋ ye ye nuhu fla.»

Yesu driyē yia

²⁵ Yesu n maha yee: «N koo ngīi byε tōr ye ye kakuācraŋ ne. Yalaale -sē nde le n pai, le ma ba nō, n saa ba ra Tuhufua Yāhā wīi laa tōr ye ye kakuācraŋ ne nantāŋ ye. N ga ba ke bye tōr naa n yi ye ye gbaa na.

²⁶ Koo cāā nge ma ba nō, ndoo ya sē kē tē ga ba naa ra Tuhufua Yāhā nar ye kē ye. Ye bye ga ba waha naa Yāhā nar yii ya ra myaha ne.

²⁷ Ye sē yāā, ye ntāŋ dye ta Tuhufua Yāhā tāy. Ta ntāŋ dye ye tāy, ye maha le sya n yi ke tāy, koo kē.

²⁸ N yi ra Tuhufua Yāhā tāy, ma pa driyē wo. N nwo, yagaa tē ga yir driyē wo, n dur ga ra Tuhufua Yāhā tāy.»

²⁹ U kānyārwai n u pye ma yee: «Yagaa woo sē na taa tyii kakuācraŋ wāpāā na, ma gbihi pāā n yi gbεgbε?

30 Yagaa woo, wo fīhī le sroŋ cā laha taa kai-byε cā tāŋ, nawee laam wīi laa sē wūhū ma na ye. Koo syi kē, wo n ma ta wo Yater, ma cā ma yi Yāhā tāy.»

31 Yesu n pe pye ma yee: «Yagaa woo la tee ra ta ye Yater?»

32 N -sē cā, yale laa nde le n pai, le nō wa ge nō wa, ye byε ga ba fā cāāŋ ter ra yaha, yii wuhu na, ra n kuee nii ya. N -sē cā, n saa ba kuee nii ya ye, ta Tuhufua Yāhā ga ba pye ra ne.

33 N koo ngīi byε pāā ye ye, ye waha yrīŋ yāā. Yaa fēn yāā driyē koho wo, -tee -sē tetege le yii na, n yia wa driyē na.»

17

*Yesu kai- busāā pāā Yāhā ne, ma ke nar u
nawee- wīi na*

1 Yesu tuu pāā wa ke syi, u n yīntaha kuā yir wāā ncaha ye, ma u Tuhufua Yāhā pye ma yee:

«Ta Tuhufua, le yale nō wa, ta ma Dya miingbāŋ n yi, u bya n -sē ta ma miingbāŋ n yi.

2 Ma nwo, taa fānga byε wāā u kē, ma yee nawee- mpāy taa wāā u kē, u waha pe ta pe n cīnde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

3 Cīnde yrā, le wīi le ma lii ne loo ne nde: Nawee- n waha ma cā, mboo wii ya taa ma cīnde Yāhā, pe maha Yesu Crise cā, woo wii taa nō wāā pe ye.

4 N ma myaha gboho kāntraha na. Taa ra taha lii na, n le byε yīntaha yi.

5 Ta Tuhufua, cāā gii cāā driyē sē bii tāhā wa ye, n pye ma tāy ma nayōr wo. Yagaa, ta, ra

miingbāŋ n yi, -taa ra gbe ga ta mii tāy too nayōr wo!

⁶ Nawee- mpāy raa tyīn sya driyē koho wo, pe ma ma wām, ma pe wāā ra kē, pe n nii ra wām. N ta pe n ma miingbāŋ cā. Pe ma kapān le yaha pe laam wo.

⁷ Yagaa, pe cā ngii taa wāā ra kē, ke yi ma fla na.

⁸ Ma sē yāā, kaplāŋ nkāy taa pāā ra ye, n ba ke bye tōr pe ye, pe n ke sya. Pe mii pe le yāŋ cā ma yee, tē sron̄ yi ma fla na, ma maha yee, a mboo taa ra nō wāā.

⁹ N ma nar poo nawee- mii wīi na. N sē ma nar driyēfa wīi na ye. Mpāy taa wāā ra kē, n ma nar poo wīi na. Pe ma ma wām.

¹⁰ Ta kla, ma kla; ma kla, ra bya kla kē. Ta miingbāŋ n yi poo kāmay na.

¹¹ N nwo, yagaa tē ga ka ma fla na. N wee tē n tōr kāntrahafa ne nantāŋ ye, poo -sē mii pe n tōr kāntrahafa ne. Ta Tuhufua Yāhā, mboo wii ma kai- laha, koho paha tā pe na ma myaha wīi na, myaha gii raa wāā ra kē, pe n waha wāā le, pe nii yīmbui nen ne ma dyaŋ ra ne.

¹² Tē pye pe ne, mpāy taa wāā ra kē, n paha pe na ma myaha fānga kāmay na. Waa ge sē plaha ye, ma yi kāā wii na tuu ba yai wāplaha ne, loo ne Yāhā sabangbāŋ ke le cāā tōr yaha.

¹³ Yagaa tē ga ka ma fla na, koo syi kē ta nii n pāā ke syi, tē nwo nantāŋ kāntraha na pe ne. Loo n waha ta pe laam n nii tāŋ ta nuhu ne.

¹⁴ N ma kapān tōr yar pe na, pe wīi n fūhū driyēfa ye. Pe wee driyēfa kānde wo ye, mii ta dyaŋ tē wee driyēfa kānde wo ye, koo kē.

¹⁵ N sē ma nar taa pe gbe yi kāā driyē wo ye, n ma nar, ma naa pe paha sāndāpee yīnfua Setane na.

¹⁶ Pe wee driyēfa kānde wo ye, mii ta dyanj tē wee driyēfa kānde wo ye.

¹⁷ Pe ta pe n sron nii ma wām, ma cīnde kāmay na. Ma kapān loo ne le ma cīnde.

¹⁸ N pe lēhe wāā driyē wo, mii taa ra lēhe wāā driyē wo mii syi.

¹⁹ N nii wāā n tāj ma kē poo wīi na, ke syi pe bye n waha sron nii ma wām pe ya ndoŋ, ma cīnde kāmay na.

²⁰ N sē -sē ma nar poo ya wīi ne ye. Mpāy bye pe ga ba poo kaplāŋ sya, pe ra ta pe Yater, n ma nar pe bya wīi na.

²¹ N ma nar pe bye n waha wāā le, pe nii yīmbui nen na. Too nii nen wii wo syām ma ne, n ma nar pe waha nii koo syi dyanj, poo tesē wo syām ne. Driyēfa n loo yāā, pe cā pe yee, mboo taa ra lēhe wāā.

²² Nayōr rii taa wāā ra kē, n te syi wāā pe kē, pe n waha nii nen mii wo dyanj too ma nen.

²³ Wo ma nen, mboo ra ne; tesē wo ma nen, ndoo poo ne. Loo ga ta pe n wāā le, pe nii yīmbui nen na. Ke syi, driyēfa ga cā pe yee, mboo ma ra lēhe wāā, tesē ra ntāŋ pe dye ma tāy mii, ta nawee- bya ntāŋ dye ma tāy koo syi.

²⁴ Ta Tuhufua, mpāy taa wāā ra kē, n n traha pe ba pye ra ne fla ngii na n n pai pye. Koo syi, pe ga waha ra nayōr yāā yīnde ne, tii taa wāā ra kē. Driyē sē bii tāhā wa ye, ta ntāŋ bii dye ma tāy, koo kē.

²⁵ Ta Tuhufua, mboo wii taa sron, driyēfa sē

ma cā ye, ndoo -sē ma cā, ta nawee- bya cā mboo taa ra lehe wāā.

²⁶ N ta poo n ma myaha cā, n ga ta kaa naa n taha ke wācāj na pe ye. Koo syi, ta ntāj pe dye ma tāy mii, pe bya n waha nii ke syi, ta wīi n maha nii pe laam wo.»

18

Yesu wāyigi

(*Mat 26.47-56; Mar 14.43-50; Luke 22.47-53*)

¹ Yesu tuu ba Yāhā nar wa, u n ka u kānyārwai ne Sedrō lanklonj kündi ye. Katyir lankua waa pye ke fla na. Pe n dye u katyir lankua laam wo.

² Pe naa n gaha koo fla na soō. Yuda wii tuu yi Yesu kur ye, u bya ba ke fla saha cā. U n ke fla saha yar Yesu napīi- na.

³ U n ka Wōrmefa seraasyi ndrenj ne, ma suhu ke Yāhā kangbāj sēñfa ne u katyir lankua wo. Pe Yāhā yūndefa yīñfa, tesē pe Farisyē ne, poo me pe ba pe lehe wāā. Terbuhu pye pe ye, tesē naaloho ndyan ne, ma suhu naanmiy wān ne.

⁴ Yesu tuu -sē ba cā wa lii le ga ba u dye, u n pe wāā ga, maa pe yey: «Yoo tee n kε?»

⁵ Pe n u pye ma yee: «Nasarētefa Yesu too n kε.» Yesu n yee: «Ndoo tē ma woo.» Loo yale wo Yuda pye u ba yēr pe ne, Yuda wii tuu pye Yesu yifua u napīi- kē.

⁶ Yaliile Yesu le pāā ma yee, ndoo tē ma woo, pe n kūn dur kur kue ne, ma laha n too.

⁷ U n pe yey yahamba: «Ah yoo tee n kε?» Pe n maha u pye: «Nasarētefa Yesu.»

⁸ U n yee: «N sē le pāā wa la ye ye, ma yee ndoo tē ma woo? Ke ma pye ndoo tee n kε, ye tyii ta kānyārwai na, pe n tēr.»

⁹ Tuu loo pāā ke syi, lii u naa n pāā Yāhā ye ke yīmper wo, loo ne le pye. Loo ne nde: «Yāhā, nawee- mpāy taa ba wāā ra kē, nawee nen gε sē plaha ra ye ye.»

¹⁰ Syimu Pyar -sē pye yūntrūhū ne. U n le tyīn yi yūnsyihi wo, ma Yāhā yūndefa yīnfua tēntē Malsyii kāndigi ndityε gbā cer.

¹¹ Loo na, Yesu n u Syimu Pyar pye ma yee: «Ma yūntrūhū le yūnsyihi wo. Ma sē cā la n yai n ke kayīhī sya, kii ra Tuhufua Yāhā tuu wāā ra kē?»

¹² Yesu tuu kāhā loo nde pāā wa, nawee- mpāy pe pye Yuda ne, pe n Yesu yigi, ma u pua,

¹³ ma cāā ka u ne Yana fla na, Yāhā yūndefa yīnfua mpāy waa. Loo dye Kayifu woo tuu ba Yāhā yūndefa yīnfar yāā. U ba Yana pueesya sya cōō.

¹⁴ Woo kē tuu maha ba Yiifeeyahaseefa pye ma yee, a ter nawee nen ma ku nabuar wī̄ na, koo ke puar.

Pyar Yesu wī̄ kai

(Mat 26.69-70; Mar 14.66-68; Luke 22.55-57)

¹⁵ Syimu Pyar tesē Yesu kānyārwε waa ne, pe n taha Yesu na, ma ka Yana fla na. Yāhā yūndefa yīnfua ba u kānyārwε nen nwo cā le wa, woo n waha dye u Yāhā yūndefa yīnfua kangbāñ ndyin wo.

¹⁶ Syimu Pyar ya n kuee kāndi wo kapahayē na. U kānyārwε wii tuu u Yāhā yūndefa yīnfua

cā, u n ka maa pāā u kapahayē sē̄nsyale ne, ma Syimu Pyar yigi dye loo na.

¹⁷ Ke kapahayē sē̄nsyale n u yey ma yee: «Ah ndee, dya nwo kānyārwai waa kē ma bya ne!» Pyar n yee: «Aye, poo waa sē kē ra ne ye.»

¹⁸ Wer tii naa n pai ke dyaŋ, pe tēntē- tesē pe Yāhā kangbāŋ sē̄nfa mpāy ne pe pye ke fla na, pe ba naa tar, ma naa n waha. Pyar bya pye pe ne, ma naa naa waha.

*U Yāhā yündefa yīnfua Yesu yey
(Mat 26.59-66; Mar 14.55-64; Luke 22.66-71)*

¹⁹ U Yāhā yündefa yīnfua Yana n Yesu yey ma yee: «Mpāy poo pe ma ma kānyārwai? Kai- nkāy syi koo taa nawee- klaha?»

²⁰ Yesu n u yē wāā sya ma yee: «N ba naa nawee- klaha Yiifee- yawāhā nwney wo, tesē Yāhā kangbāŋ wo, Yiifee- bye naa pe ya wāā too fle nde wo. N ke kai- bye pāā naa n yi, n sē kaplāŋ nkāy wūhū naa n pāā ye, nawee- bye ke cā.»

²¹ Nwa ta ma n nii le yey ndoo ye? Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe naa ta kaplāŋ luhu, le yey poo ye, poo le cā.»

²² Tuu naa n pāā ke dyaŋ, pe Yāhā kangbāŋ sē̄nfa mpāy pe pye ke fla na, poo nen waa n u fey, ma u pye ma yee: «Nwa ta ma n nii n pāā Yāhā yündefa yīnfua ne ke dyaŋ?»

²³ Yesu n u pye ma yee: «N ma tee pāā, le tōr ra ye lii tē pāā wāpee. Ke ma -sē pye cīnde tē pāā, nwa ta ma n ta fey?»

²⁴ Loo kur ye, Yana n Yesu nō wāā u Yāhā yündefa yīnfua Kayifu fla na. Ke namihi pye u na nantāŋ, pe ba u pua yigi.

*Pyar maha Yesu wī̄ kai
(Mat 26.71-75; Mar 14.69-72; Luke 22.58-62)*

²⁵ Pyar woo -sē pye u naa naa waha. Waa n u yey yahamba: «Ah ndee, u dya nwo kānyārwε waa kē ma ne?» Pyar n maha le kai ma yee: «Aye, poo waa sē kē ra ne ye.»

²⁶ U Pyar tuu -sē ba dya wii ndityε gbā cεr Yesu yigiyale wo, u dya pye Yāhā yündefa yīnfua tēntē waa nwoṇfua. Woo tēntē n Pyar yey yahamba: «Ah, n sē ma yāā la Yesu ne katyir lankua wo?»

²⁷ Pyar n maha le kai ma yee u sē Yesu cā ye. Ngupuai n -sē ta tēr kui.

*Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na
(Mat 27.1-2, 11-14; Mar 15.1-5; Luke 23.1-5)*

²⁸ Ke yīnsyii sukūhūntāy yīn na, pe n Yesu yigi yi Kayifu fla na, pe byε n wāā ga u ne u fāngafua tēntēsaha wo, kangbāñ gaa ba kē. U fāngafua myaha ba kē Pilati. Pe Yiifee- sē -sē ba dye ke kangbāñ laam wo ye, u fāngafua tee pye kulaafua. Pe ma ne dye, pe saa ne waha te syayaha gbar dir di ye.

²⁹ Loo na Pilati n yi u kaha wo, ma ka pe kue ye, maa pe yey ma yee: «Lii kapee ne u dya tuu pye?»

³⁰ Pe n u yē wāā sya ma yee: «Dya nwo ma ne yee u wee kapeepyefua ye, wo saa ne pye too u yigi ba ma fla na ye.»

³¹ Pilati n pe pye ma yee: «Le ma pye ke dyan, ye u sāhā ye klo kai- kānde na.» Pe n yee: «Ye

kānde* na, wii Yiifee-, wo sē yai wo nawee boo ye.»

³² Pe loo pāā ke syi, kai- nkāy Yesu tuu ba cāā pāā yaha faale wo u ya gbā wīī na, koo kai- kē ke nii n pye loo yale wo.

³³ Pilati n dur dye ter u nangbāj kaha wo, ma ta pe n Yesu yee ba. U n ba u yey ma yee: «Mboo la pe Yiifee- yīnfua?»

³⁴ Yesu n -sē u yey: «Ma le cā mii ya laa, mpāy me pe le pāā ma ye?»

³⁵ Pilati n u pye ma yee: «N wee Yiifee- terfua ye. Ma terfa Yiifee-, tesē Yāhā yūndefa yīnfua ne, poo pe ma yigi ba wāā ra kē. Le pāā ra ye lii taa pye.»

³⁶ Yesu n u pye ma yee: «Ta yīnfar wee driyē nge wo ye. Le ma ne pye ke dyaŋ, ta nawee- ga ne naan miy ta draha wo, ta napī- ma n waha ra yigi ye. Ta yīnfar sē -sē wee driyē nge wo ye.»

³⁷ Loo na Pilati n -sē u pye ma yee: «Jaha ma ma yīnfua?» Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, taa le pāā mii, n ma yīnfua. N see nawee, ma pa driyē laam wo, ma ba cīnde yar nawee- na. Cīnde le n tāy nawee- mpāy ye, pe n luhu ra ye.»

³⁸ Pilati n u pye ma yee: «Ah nwa kē cīnde ne?»

*Pe Yiifee- Pilati ta u n Yesu wāboo wīī ta
(Mat 27.15-31; Mar 15.6-20; Luke 23.13-25)*

Pilati tuu loo pāā wa, u n yi ga maa Yiifee- wāā sya kāndi wo, ma pe pye ma yee: «Ye dya nwo yigi ba ra kē, n sē -sē laa kapee yāā u na ye.

* **18:31 18.31** Koo cāā na, Wōrmefa fāngafa ya bii me pe ga waha nawee wāboo wīī ta. Loo ne, pe Yiifee- yahaseefa n ka Yesu ne Pilati fla na.

³⁹ Dyε- byε syayaha gbar na, ye sē ne pa la, ye yee ndoo n nwompihifua waa yi yaha ye kē? Ya'a sya, n ga Yiifee- yīnfua yi yaha ye kē naandyε.»

⁴⁰ Pe Yiifee- n nii n tē ma yee: «Aye, wo wee woo wī̄ na ye, wo n traha ma Barebaa woo yi yaha wo kē.» U Barebaa -sē pye yuhu nabooftua.

19

¹ Loo kur ye, Pilati n ta pe n Yesu gbā sāngblā ne.

² Pe seraasyi n nii u ler, ma yīnfua nayreyāhā le u na, ma ngur maha ta u yīn na yīnfua nkifai dyaj,

³ ma dur ma nii yūhū n crā u na, ma nii u ler yīnfua syaha ne ma yee: «Yiifee- yīnfua wo ma syar», ma -sē maha nii u fey.

⁴ Loo kur ye, Pilati n maha yi ba pe Yiifee- fla na, maa pe pye ma yee: «Ye tyii, pe n yi ba u ne kāndi wo. N n traha n -sē le pāā ye ye, ndoo sē laa kapee yāā u na ye.»

⁵ Loo na, Yesu n yi ke yīnfua nayreyāhā ne, tesē ke ngur nkifai ne u yīn na. Pilati n -sē pe pye ma yee: «U dya nwo.»

⁶ Yaliile pe Yāhā yūndefa yīnfa, tesē pe nawee-ne pe u yāā, pe nii n tē ma yee: «U kuey mar boo trā na! U kuey mar boo trā na!» Pilati n pe pye ma yee: «-Ye u kuey mar boo yii ya, ndoo sē laa kapee yāā u na ye.»

⁷ Pe n u yē wāā sya ma yee: «Wo kānde na u yai u ku, u tee yee woo ma Yāhā Dya.»

⁸ Pilati tuu pe kaplāŋ luhu Yesu wī̄ na, u n fya ma ta tēr faale yaha.

9 U n dye ga u tēntēsaha kangbāŋ wo, maa Yesu yey ma yee: «Ah ma n yi na cigege?» Yesu sē -sē u yē wāā sya ye.

10 Pilati n -sē u pye ma yee: «Ah ma saa ndoo gε yē wāā sya la? Ma sē cā la fāngā ma ra ye, ta n ga waha ma yi yaha, le ma maha tāy ra ye, n ta pe n ma kuey mar boo trā na?»

11 Yesu n u yē wāā sya ma yee: «Ma saha fāngā wī̄ laa pye ra na ye, n sē sye Yāhā ma fī̄hī̄ lii wāā ma kē. Koo syi, wii tuu ra yigi wāā ma kē, woo kapee tēr ma wī̄ yaha.»

12 Loo yale wo, Pilati naa Yesu wāiyaha wī̄ kε. Pe Yiifee- poo -sē nii n tē fāngā ne ma yee: «Ma'a u dya miy yaha, ma wee fāngafa byε yī̄nfua naambiyā ye. Nawee nawee ma u ya ta yī̄nfua, u ma fāngafa byε yī̄nfua napī̄.»

13 Pilati tuu koo kaplāŋ luhu wa, u n ta pe n Yesu yigi ga kāndi wo. Pilati n pa, maa tege nii kasāhāfua niisaha wo, draha gii pe naa n yee ntēmbapai fla, pe naa ke yee Gabata yebere yor wo, Yiifee- yor kē.

14 Te syayaha gbar ne ga dye koo per yī̄nsyii wo. Koo per yaiwlāŋ yale ba kē, Pilati tuu pye u ba tege nii kasāhāfua niisaha wo, u n Yiifee- pye ma yee: «Ye yī̄nfua nwo.»

15 Pe n -sē nii n tē ma yee: «U boo, u boo, u kuey mar boo trā na!» Pilati n pe pye ma yee: «Ah ye yī̄nfua kē, ye -sē yee, n u kuey mar mii syi?» Pe Yāhā yū̄ndefa yī̄nfa n yee, a yī̄nfua waa wee poo ye, mii u fāngafa byε yī̄nfua sē kē ye.

16 Loo na, Pilati n pe laam wī̄ pye, ma Yesu wāā seraasyi kē, pe ga u kuey mar yaha trā na.

*U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha
trā na*

(*Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Luke 23.26-43*)

Pe seraasyi n Yesu yigi ter,

¹⁷ ma yi u ne le klo wo. U n u kueymartrā tēj u ya ya. Teelii fla pe n yee Gblegbeta Yiifee- yor wo, le yīntaha kē yīnkluhu fla, pe n ka koo fla na.

¹⁸ Koo fla pe Yesu kuey mar yir yaha trā na, ma maha nawee- syām mpāy kuey mar yir yaha u kānkāy na pe ya wuhu na, Yesu pye pe telai wo.

¹⁹ Pilati n ta pe n wāŋ gaa gbe, ma yrūhū ke na, ma ga ke gbāā yaha le trā na ncaha ye. Pe ba yrūhū ta ma yee: «nasareTEFA YESU, YIIFEYIINFUA KĒ.»

²⁰ Ke kaplāŋ ba yrūhū ta yor fle tāā wo, Yiifeeyor, tesē Wōrmefa yor ne, ma suhu Jrēkefa yor ne. Draha gii pe ba Yesu kuey mar yir yaha trā na, ke fla pye klo tāy tūntūn. Ke n ta Yiifee- busāā n ke wāŋ yāā, ma kal.

²¹ Pe Yāhā yūndefa yīnfua n ka Pilati fla na, maa u pye ma yee: «Kaplāŋ ngīi ke yrūhū ta nii ma yee, Yiifee- yīnfua kē u ne, ma sē yai ma tyii ke na ye, ma yai ma ta pe n yrūhū ta, a dya nwo yee woo ma Yiifee- yīnfua.»

²² Pilati n pe pye ma yee: «Tē lii yrūhū ta, le ga kuee loo na.»

²³ Pe seraasyi pe Yesu kuey mar yir yaha wa le trā na, pe n u nayre gbe, ma la fle resyar. Pe bye n fla nanen gbe. Pe n maha u nayrengbāŋ gbe, pāhāsaha sē pye ke na ye. Ke ba tyīn fai nen ya.

²⁴ Seraasyi n pe ya pye ma yee: «Wo ma syi wo ke nayrengbāŋ tyīn jūū ye, -too pyer raa pye,

wo cā ke ga nii wii wāŋ.» Pe koo pye wa ke syi, kapān lii le bii cāã yrūhū ta nii Yāhā sabangbāŋ wo, loo ne le pye loo yale wo. Loo kapān ne nde:
 «Pe ra nayre la pe ya nsoho wo;
 ta nayrengbāŋ koo na,
 pe pyer raa pye, maa cā ke ga nii wii wāŋ.»
 Pe seraasyi -sē le pye koo syi.

²⁵ Yesu nahafua pye u ba yēr Yesu kueymartrā tāy, tesē Yesu nahafuasyīnde ne, ma suhu Klopā cōcō Maari ne, tesē Madalafa Maari ne.

²⁶ Yesu tuu u nahafua yāā, tesē u kānyārwəbua ne, pe yir yēr u kueymartrā tāy, u n u nahafua pye ma yee: «Yaa, dya nwo woo ma ma dya yagaa.»

²⁷ U n u kānyārwē pye ma yee: «Nwo woo ma ma nahafua yagaa.» Koo per u kānyārwē n Yesu nahafua yigi ga ta u ya tāy u kuāŋ ne.

Yesu wāku

(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Luke 23.44-49)

²⁸ Yesu ba cā kai- nkāy ke ne ga u dye, ke byē u yāā wa yagaa. U n yee: «Loho fāā ra yigi.» Tuu loo pāā wa ke syi, kapān lii le ba cāã yrūhū ta nii Yāhā sabangbāŋ wo u wī̄ na, loo ne le pye loo yale wo.

²⁹ Gblāhā gaa pye ke fla na, ke ba yī̄ de-fīitāhāpihi ne. Seraasyi n flūhūflūhū wāŋ gaa gbe, ma kā le ke defīitāhāpihi wo, ma ke wra ta katyigi gaa kayaŋ na, ke katyigi myaha yisope. Pe n ke wāŋ kuā yir ta Yesu yē tāy.

³⁰ Yesu tuu ke defīitāhāpihi wār wa, u n yee: «Ke kai- byē kua wa,» ma yī̄ŋ kuē tege, ma ku.

³¹ Pe Yiifee- yahaseefa sē naa n traha te nakur n yai kua ke trāŋ na ye, pe kanii per ga ne fe gbe yainkōŋ wo, koo kē. Koo kanii per ba wāā dye pe syayaha gbar ne. Koo syi kē, pe n ka klo laam wo, maa Pilati nar ma yee, a nawee- mpāy pe kuey mar nii trāŋ na, tuu kānde wāā seraasyi kē, pe n ga pe tre gbā ka pe n ku farfar, pe n pe tege kāā ke trāŋ na. Pilati n kānde wāā seraasyi kē.

³² Nawee- syām mpāy pe ba kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na Yesu tāy, pe sē ba ku wa ye. Pe seraasyi n -sē ga pe tre gbā ka.

³³ Yaliile pe ga nō Yesu na, maa yāā tuu ku wa, pe sē woo tre gbā ka ye.

³⁴ Seraasyi nen waa n -sē Yesu mpīy kā fer u nceŋ ne, ntōr n ta tēr yi ma suhu loho ne.

³⁵ Wii tuu koo kai- ngīi yāā, u ke yar nawee-na. Kai- nkāy tuu yar ke ma cīnde, u cā u cīnde pāā, loo na ye bye n waha Yesu wīi sya cīnde.

³⁶ Koo kai- pe seraasyi pe pye, kaplāŋ nkāy ke bii cāā yrūhū ta nii Yāhā sabangbāŋ wo, koo kē ke naa n pye loo yale wo. Koo kaplāŋ ngīi: «Pe saa u kacrihi neñ ge yoho ye.»

³⁷ Yāhā sabangbāŋ kapān laa maha nde: «Wii pe kā fer, pe ga ba u yāā.»

Yesu wāleŋ gbīi wo

(Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Luke 23.50-56)

³⁸ Dya waa pye, u myaha ba kē Yosefe, Yari-matefa naa waa ba kē. U pye Yesu kānyārwai waa, u sē -sē ba ta waa n yi le cāŋ na ye, u tee naa n fya Yiifee- yahaseefa na. U n pa, maa Yesu nakugu nar Pilati ye. U n kānde wāā u kē. U

Yosefe n ka, maa ta pe n Yesu nakugu tege le trā na.

³⁹ Nikodēmu wii u ba ka faale wo Yesu fla na yimper wo, u n ka sēm- ter gbengbeyihī syāñ syi ne. Pe sēm- ba gbihi katyir sīñ wān ne, myer katyigi, tesē yaluee katyigi ne.

⁴⁰ U Yosefe, tesē u Nikodēmu ne, pe syām n Yesu nakugu gbe, ma nii ke tuhu pe miy ne, ma nii ke maha faasyīmbēhē ne. Yiifee- kānde wo, pe maa nakugu le, pe ne ke gbihi koo syi.

⁴¹ Draha gii pe ba Yesu kuey mar trā na, katyir lankua pye ke fla na. Gbīñfuñ pye ke fla na, le ba gbā fer* ntēmblaha fla wo, pe sē ba nakugu gaa le yāñ le wo ye.

⁴² Le pye tūntūn. Pe n dye Yesu nakugu ne, ma ke sāy ta le gbīñfuñ laam wo. Pe yai pe ne pye farfar, yainkōñ wo kanii per ga ne nō, koo kē.

20

Yesu wāyir gbā wo

(Mat 28.1-8; Mar 16.1-8; Luke 24.1-12)

¹ Ke cāwāā per cir* yīnwōñ wo, Madalafa Maari ye n ka le gbīñ fla na, maa yāñ ntēmbangbāñ gii ke ba tā le gbīñ yē na, ke gbe kāñ.

² Tuu le yāñ ke dyañ, u n fā ga Syimu Pyar fla na, tesē u Yesu kānyārwēbua ne, maa pe pye ma

* **19:41 19.41** Le gbīñ pye nkōñ pe gbā fer yāñ mpīy ntēmblaha fla wo, ma le laam ta wlenjwleñ, le yē ne nwonyē dyañ. Le yē n tā ntēmbangbāñ ne. * **20:1 20.1** Koo per kē jimaasyi per ne.

yee: «Eh, pe wo Yīnfua nakugu yi kāā le gbīī wo, wo sē cā pe u ta na ye.»

³ Pyar tesē woo kānyārwē ne, pe n yi, ma n gaha le gbīī fla na.

⁴ Pe naa n fā pe syām pe ya tāy, u kānyārwē nwo naa n fā farfar ma ter Pyar yaha; woo n ga cāā dye le gbīī fla na.

⁵ U n kue tege, ma yāñ le wāā ma faasyīmbēhē yāā le gbīī wo, nkāy pe ba Yesu nakugu maha tā ke ne. U sē -sē dye ye.

⁶ Syimu Pyar n pa u kur kue ye, maa ta ter dye le gbīī wo, ma ke faasyīmbēhē yāā ke fla na,

⁷ ma suhu fai lii ne pe ba maha Yesu yīñ na, le pye le ya ya, le sē pye ngīī ne ye.

⁸ Loo na, u kānyārwē wii tuu ba cāā dye le gbīī fla na, u bya n -sē dye le laam wo u ya ndonj. Tuu ke faasyīmbēhē yāā ke dyanj, u n Yesu wīī sysa cīnde.

⁹ Pe kānyārwai sē -sē ba Yāhā sabangbāñ kaplāñ war wa ye, nkāy ke yee, a Yesu ga yir gbā wo, u dur ba yrāñ na.

¹⁰ Pe kānyārwai syām n dur ter pe fla na.

Yesu u ya yar Maari na (Mat 28.9-10; Mar 16.9-11)

¹¹ Maari n dur ga le gbīī fla na, ma ga nii n wūn. Tuu naa n wūn, ma kuee yāñ le n wāā le gbīī wo,

¹² u n yāhāyīñ tēnlēhē syām mpāy yāā. Pe kale wāñ pye wāfir. Pe ba tege nii teelii wo Yesu nakugu ba sāy ta. Nen pye yīñ kue ye, u syāñ wuhu -sē pye trē kuε ye.

¹³ Pe n u pye ma yee: «Cɔɔ, lii raa n wūn?» U n pe yē wāā sya ma yee: «Waa ra Yīnfua nakugu gbe kāā, n sē -sē cā u ke ta na ye.»

¹⁴ Yaliile Maari tuu naa n pāā, u n wā klaha, ma Yesu yāā tuu yir yēr ke fla na, u sē -sē ba cā Yesu kē ye.

¹⁵ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, lii raa n wūn, yoo raa n kε?» Maari n le ga ma yee katyir lankua sēnfua kē. U n u pye ma yee: «Ke ma pye mboo raa u nakugu gbe, le pāā ra ye taa ke ta na, ta n ga ke gbe ba le.»

¹⁶ Yesu n u myaha yee ma yee: «Maari.» Maari n klaha yāā, ma u pye Yiifeeyor wo: «Arbuni,» koo yīntaha kē yīnfua.

¹⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a n ta yigi yaha ye! Ma sē yāā, n sē dugu ga wa ra Tuhufua Yāhā fla na ye. -Taa -sē ka ra nampyeñ- fla na, maa pe pye, a ndoo ga dugu ga ra Tuhufua fla na, wii u ma ye bye Tuhufua, ma maha ma Yāhā ra ye, tesē ye bya ye.»

¹⁸ Maari n ka, maa le pāā pe kānyārwai ye, a woo u Yīnfua Yesu yāā. U n maha Yīnfua Yesu tēnlēhe bye tōr pe ye.

*Yesu u ya yar u kānyārwai na
(Mat 28.16-20; Mar 16.14-18; Luke 24.36-49)*

¹⁹ Koo per yīmper wo, ke pye cāwāā per cir, pe kānyārwai ba pe ya wāā ta nwongbāñ gaa wo, ma te kāānklee gbāā tā, pe tee naa n fya pe Yiifeeyahaseefa na. Yesu n fer gbe yi pe laam wo, ma pe syar ma yee: «Yāhā n yrīñ wāā ye kē.»

20 Tuu ba pāā wa ke dyaŋ, u n u kluε yar pe na, tesē u mpīy ne. Pe kānyārwai n too yāā, ma u yāŋ cā, pe laam n fihī flege.

21 U n maha pe pye: «Yāhā n yrīŋ wāā ye kē. Ta Tuhufua Yāhā tuu ra lehe wāā mii syi, ndoo bya n -sē ga ye lehe wāā koo syi.»

22 Tuu loo pāā wa, u n tefay fua woo pe na, ma pe pye ma yee: «Ye tyii Yāhā Yrā Fāngā n dye ye laam wo!»

23 Ya'a mpāy kapee- laha kāā pe na, ke ga kua pe na, ya'a -sē mpāy kapee- sye yaha pe na, ke ga kuee pe na.»

24 Yesu tuu ba u ya yar u kānyārwai na, Tema wii pe naa n yee Didim, koo yīntaha wuhuwāā, woo sē pye pe laam wo ye. Pe kānyārwai sēnsye syām mii waa ba kē.

25 Pe kānyārwai mii n -sē le pāā u ye, poo u Yīnfua yāā. U n -sē pe pye ma yee: «N ma yee n sē pe puēnte kueysar yāā u kluε na, ma ta kānde te te na ye, tesē n ma yee n sē ra koho le u mpīy nadyaha fla na ye, n saa le sya u yir gbā wo ye.»

26 Plii kuatāā n ba nō, pe kānyārwai n maha ba pe ya wāā ta ke nwongbāŋ wo, Tema pye pe ne. Te kāānklee ba gbāā tā, Yesu n fer gbe yi pe nsoho wo, ma pe syar ma yee: «Yāhā ke yrīŋ wāā ye kē.»

27 U n Tema pye ma yee: «Tema, ta kluε yāŋ, pa ma ba te yāŋ te na! Ma koho yūhū ba le ta mpīy fla na; ma tee ba yee ma sē ta wī̄ sya cī̄nde ye. Yagaa le sya cī̄nde, ndoo yir gbā wo!»

28 Tema n u yē wāā sya ma yee: «Mboo ta Yīnfua, mboo ta Yāhā.»

²⁹ Yesu n u pye ma yee: «Taa ra yāā, koo kē ma n le sya cīnde. Mpāy pe sē le yāā ye, ma -sē le sya cīnde, poo wīi n tāy.»

Yesu tuu kai- nkāy pye

³⁰ Cāā gi byε Yesu tuu pye u kānyārwai ne, u ba laanwō wūhū busāā pye, koo byε sē yrūhū saba nwo wo ye.

³¹ Kai- ngīi -sē yrūhū ta saba nwo wo, ma yee ye le sya cīnde Yesu woo kē u Yāhā Yīndefua Crise. U maha ma Yāhā Dya. Ya'a u ta ye Yater, ye ga cīnde yrā yāā, lii wākuuayāā wee le na ye.

21

Yesu laanwō wīi pye fuayigisaha wo

¹ Loo kur ye, Yesu n u ya yar u kānyārwai na Galele langbāŋ yē na, klo laa tāy pe naa n yee Tyiberyati. Tuu u ya yar pe na mii syi, le nde.

² Per gaa, Syimu Pyar, tesē Tema ne wii pe naa n yee wuhuwāā, ma suhu Natanelu ne, u naa n yi Kana wo Galele kue ye, tesē Sewede dyam ne, ma suhu kānyārwai syām mpāy ne pe pye pe ya ne.

³ Syimu Pyar n pe pye ma yee: «Ndoo n gaha fuayigisaha wo.» Pe n u pye ma yee: «Wo bya ga ka ma ne.» Pe n yi, maa dugu dye salangbāŋ wo, ma nii jō miy yahasee ye. Koo yīmper byε wo, pe sē ngaa yāā ye.

⁴ Yūhū ke ba syii, Yesu n pa, maa yēr langbāŋ yē na. Pe kānyārwai n u yāā, pe sē -sē ba cā woo kē ye.

⁵ U n pe pye ma yee: «Ta cīffa, ye sē fua- yāā yigi la?» Pe n yee: «Aye, wo sē ngaa yāā ye.»

⁶ Tuu loo luhu, u n pe pye ma yee: «-Ye u jō miy le yagaa ke salangbāŋ kāndigi kue ye, ye ga yigi!» Pe n -sē u jō miy le, ma yāā pe saha u jō tyīn ba le ke salangbāŋ wo ye, u ba yīi fua- ne, koo kē.

⁷ Pe loo yāā, u Yesu kānyārwewba n Syimu Pyar pye ma yee: «Eh, wo Yīnfua kē.» Pyar -sē pye kadyepua ne. Tuu loo luhu, u n u nayroho gbe le, ma too loho wo, ma ga ka farfar.

⁸ Loo yale wo, pe kānyārwai sē ba dey langben na ye. Pe n nii n pai ke salangbāŋ ne, ma nii u jō tyīn n taha pe ya na, u ba yīi fua- ne.

⁹ Pe ga tege kāntraha na, pe n fua- yāā naankāhā na, bur ne kānkāy na.

¹⁰ Yesu n pe pye ma yee: «Ta cīifa, fua- mpāy tee yigi, -ye pa mpāy ne!»

¹¹ Syimu Pyar n dugu dye ke salangbāŋ wo, ma u jō fle yi. U ba yīi fuababai gbeekuasīi sēnsye tāā ne. Pe fua- wānihi naa bye ne, u jō sē cer ye.

¹² Yesu n pe pye ma yee: «-Ye pa yaa di!» Pe ba u yāŋ cā, waa sē u yey ma yee yoo kē u ne ye.

¹³ U n yūhū dye pe tāy, ma bur gbe ma naha ka la pe kē, fua- ne.

¹⁴ Tuu ku ma yir gbā wo, u tēhe tāā wuhu kē tuu u ya yar u kānyārwai na.

Yesu Pyar yey laa ne tēhe tāā

¹⁵ Yaliile pe ba di wa, Yesu n Syimu Pyar yey: «Nsān dya Syimu, ta ntāŋ dye la ma tāy, ma ta ter mii mii yaha?» U n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, Yīnfua, ma cā ma wīi n tāy ra ye.» Yesu

n -sē u pye ma yee: «Ta nawee- yigi yō mbanaha wāŋ syi dyaŋ u mbapīy ne!»

¹⁶ U n u yey tēhe syāŋ wuhu na ma yee: «Nsān dya Syimu, ta ntāŋ dye la ma tāy?» U n u yē wāā sya ma yee: «Āwā, Yīnfua, ma cā ma wīi n tāy ra ye.» Yesu n u pye ma yee: «Naa ra nawee- yāŋ mbanaha wāŋ syi dyaŋ u mbapīy ne!»

¹⁷ Ke tēhe tāā wuhu na u n u yey: «Nsān dya Syimu, ta wīi n tāy la ma ye?» Pyar laam n wlāhā, tuu u yey ke tēhe tāā wuhu na, a u wīi n tāy la u ye. U n u pye ma yee: «Yīnfua, mboo taa kai- bye cā, ma cā ma wīi n tāy ra ye.» Yesu n u pye ma yee: «Ta mbapīy yigi yō!

¹⁸ Ta n kapān laa pāā ma ye, taa pye naanfuñ, ma naa mii pua mii ya, ma naa n gaha teelii ma ma tāy. Ma'a -sē ba lε, maa ba klue kuā naa n yir, waa n naa ma pua nayre wān ne, u naa n gaha ma ne teelii le sē n tāy ma ye ye.»

¹⁹ Kaplāŋ ngīi le yar, Pyar ga ba gbā mpāy ter ku, u Yāhā myaha gboho ke syi. Yesu tuu loo pāā wa, u n u pye ma yee: «Naa n taha ra na ma kuāŋ ne!»

²⁰ Pyar n klahā yāŋ kur kue ye, ma Yesu kānyārwebua yāā tuu n taha pe na. Per gii pe ba kur kue digi wāā di Yesu n cā ku, woo kānyārwē kē tuu ba yūhū dye Yesu tāy, ma u pye ma yee tuu le pāā woo ye, a wii woo tuu ga ba yi kāā u kur ye.

²¹ Pyar tuu ba u yāā, u n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, ah woo, lii loo le ga ba u dye?»

²² Yesu n u yē wāā sya ma yee: «N ma sya n traha u kuee driyē wo ta n sya ba dur ba, ma

kalaan wee ye. Mboo, naa n taha ra na ma kuāŋ ne!»

²³ Yesu nawee- n nii le pāā pe ya nsoho wo, a u kānyārwē saa ku yāā ye. Yesu sē -sē ba le pāā Pyar ye, a u kānyārwē saa ku yāā ye. U ba yee, a le ma tāy woo ye u kuee driyē wo woo n sya ba dur ba, u kalaan wee ye.

²⁴ Woo kānyārwai kē tuu kai- ngīī tōr nawee-ye, ma ke yrūhū ta. Wo byε, wo cā lii tuu pāā le ma cīnde.

²⁵ Yesu maha kai- busāā pye. Pe ma ne ke byε yrūhū naa n ta sabar wo, n sē le sya te tasar ga ne yāā driyē kur byε wo ye.

**YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
Karaboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
New Testament**

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Karaboro

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

15120496-00e2-503a-8d40-2d7cfcd1ba5b